

Kultur Nr 5 Okt 2004

SMÖCKAN

Utgiven av Sveriges Musik- & Kulturskoleråd - SMoK

- SMoK reser sig
sid 4-5
- Barnkulturen granskas
sid 6-7
- Musikskola jubilerar
sid 10-11

- Kultur i gemensamt AB
sid 12-14
- Testar ny pedagogik
sid 15
- Ny cirkus i manegen
sid 18-19

KULTURSMÖCKAN
5
2004

SMoK knockad –men inte uträknad

SMoK är nere för räkning! Festivalen är över, stormen bedarrat och pengarna är bortblåsta. Men...en kraftig signal om en resning till åtminstone knästående kom härom veckan i och med medlemmarnas positiva reaktioner vid det extra årsmötet. Där beslutades att medlemmarna går med på styrelsens förslag om en tillfällig förhöjd årsavgift för att småningom få organisationen helt på fötter igen.

Betydelsen av SMoK som organisation har påtalats från många håll under denna period av kris och ovisshet. Från såväl enskilda medlemmar som många olika organisationer har engagemanget visat sig på ett kraftfullt sätt, dock är det fortfarande så att medlemmarna själva får stå för fiolerna, förutom de festivalleverantörer som inte får sina fakturor betalda till fullo och som därigenom indirekt kommer att bidra ekonomiskt. Här återstår alltså ännu en rond att gå där det handlar om att få leverantörerna att acceptera det bud som erbjuds i form av en ackordsuppgörelse. Så någon omedelbar statlig hjälp tycks inte finnas att få.

Dock fortsätter verksamheter att sprudla kring barn, ungdom och utbildning i Sverige. Smockan har intervjuat Lotta Lundgren som just tillträtt som chef för den aktionsgrupp regeringen tillsatt för att se hur man bättre kan samla krafterna kring barnkulturen i Sverige. Lotta vill göra revolution och bedöms ha rätt goda chanser utifrån sin och hennes arbetsgrupps meritlista, kompetens och starka engagemang för barnkultur.

Vi har också reportage från södra Sverige där fem skolor gått samman kring ett stort och mycket framgångsrikt galaprojekt. Från norr rapporterar vi om den norrländska uthålligheten. Här ger man sig inte i första läget. Det handlar om Storumans kommun där duktiga eldsjälarna inte accepterade musikskolans nedläggning 1998. Efter ett år utan musikskola startade de den nya Kulturakademien och har sedan dess drivit verksamheten i en helt ny kostym. Dock finns fortfarande kommunen kvar som medfinansier. Personalen är fast besluten att lyckas men ordförande i styrelsen för Kulturakademien, Duncan Kemp betonar att arbetet med att få verksamheten att gå ihop, är inte någon dans på rosor. I Hässleholm har man däremot dansat på rosor efter att de mottog Svenska Musikerådets pris som Årets Musik- och Kulturskola vid SMoK:s förra rikskonferens. Här finns goda resultat i form av såväl nya satsade pengar som stor uppmärksamhet och PR.

Väl mött i ett nytt smockfullt nummer!

STEFAN ANDERSSON

 INNEHÅLL i detta nummer	<i>Årest skola berättar</i>8-9	<i>Per Nilsson - ny på US</i>19
	<i>Nacka musikskola över år</i>10-11	<i>Digitala berättare</i>20
	<i>Ledare</i>2	<i>Hälsosamt</i>21
	<i>Kort från SMoK</i>3	<i>Kulturnytt</i>22
	<i>Stormen bedarrar</i>4-5	<i>Porträttet</i>23
	<i>Aktionsgruppen formerad</i>6-7	<i>På cirkusturné</i>18-19
	<i>Kultur och business</i>12-14	
<i>Söker ny pedagogik</i>15		
<i>I gala med artister</i>16-17		

KULTURSMOCKAN
DAUS TRYCK & MEDIA
893 80 BJÄSTA
TEL: 0660-26 61 00
FAX: 0660-22 05 17

ANSVARIG UTGIVARE OCH REDAKTÖR
Stefan Andersson, 0660-825 22
stefan.andersson@smok.se

PROJEKTLEDARE/ANNONSER
Jan Dyltski, 0660-26 61 05
jan.dyltski@dau.se
Annonisprislista kan laddas ned som pdf-fil från hemsidan www.dau.se

GRAFISK FORMGIVNING
Jobbny Altelind, 0660-26 61 31
jobbny.altelind@dau.se

REPRO • PRODUKTION • TRYCK
DAUS Tryck & Media, Bjästa

MEDVERKANDE I DETTA NUMMER
Per Sjöberg
Stefan Andersson
Stefan Franzén
Haukur F. Hannesson
Olof Wigren
Hans Skoglund

Kultursmockan utges av SMoK,
Sveriges Musik- och Kulturskoleråd

Kultursmockan nästa nummer: v. 49.
Manusstopp för annonser: 15 november.

Tipsa Smockan!
Tel: 0660-825 22, 0708-66 03 04
Stefan Andersson

KAOS ÄR GRANNE MED GUD

– Av Per Sjöberg, Ordförande SMoK –

"Kaos är granne med Gud, därför gläds, o vän, och sjung i bedrövelsens mörker. Natten är dagens mor, Kaos är granne med Gud..."

Måhända är ovanstående citat från Erik Johan Stagnelius dikt "Vän! I förödelsens stund", väl dramatiskt för att kopplas ihop med SMoK:s liv efter Festival 2004? Kanske ändå inte – ovissheten, den oerhörda besvikelsen, faktum att SMoK:s ekonomi har körts i botten och allra värst – hotet om konkurs, är nog sammantaget snubblande nära en känsla av kaos.

Ändå mina vänner måste jag ge en personlig bekännelse. Jag ångrar inte beslutet att tillsammans med DAMUSA arrangera festivalen! Kunde vi spela tillbaks bandet med facit i hand så är det självklart att beslutet skulle ha blivit ett annat. Den nuvarande situationen får aldrig uppstå igen. Men nu är ju inte livet så att vi på förhand vet vad som kommer att hända i framtiden. Och tur är väl det!

Lärdomen är naturligtvis att vara än mer förutseende när vi arbetar i projekt men låt för allt i världen inte detta misslyckande leda till att SMoK blir en feg organisation som ställer hela laget i egna målområdet. Trots allt – ska vi vinna matcherna så måste vi vara offensiva, våga skjuta och se – då finns alltid risken att missa målet och som i detta fall, tappa bevakningen i försvarszonen! Vi ska göra allt för att det inte ska ske igen – men skjuta, till och med från höften ibland – det ska vi göra även i framtiden!

Den 15 oktober samlades medlemmarna för vad som i media beskrivits som ett krismöte. Mötets två största frågor var huruvida medlemmarna var, enligt styrelsens förslag, beredda att betala en förstärkt medlemsavgift verksamhetsåret 2005/2006 för att därigenom ge möjlighet för SMoK:s kansli att arbeta med samma bemanning och kvalitet som nu.

Det andra stora spørsmålet var naturligtvis om styrelsen hade medlemmarnas förtroende att fortsätta sitt arbete.

Besluten blev att tillfälligt höja medlemsavgiften för 2005/2006 samt ett förnyat förtroende för den sittande styrelsen.

Därmed har styrelsen fått möjlighet att ordna upp den nu sargade ekonomin och fortsätta den offensiva och framgångsrika väg som SMoK tidigare har anlagt! Vi tackar medlemmarna för förtroendet och skall göra allt vad som står i vår makt!

Nästa steg i "projektet rädda SMoK" handlar om alla fordringsägare och deras hållning till det ackordsförslag de kommer att bli erbjudna. Vi hoppas alla på att dom kan ha en positiv inställning till förslaget men det är tveklöst en stor ekonomisk uppoffring vi begär.

Mitt i allt besvärligt finns också positiva tankar, idéer och förslag. Det engagemang och den bekräftelse på SMoK som organisation som har framkommit från medlemmarna, från institutioner, departement och organisationer av olika slag är oerhört förhoppningsfullt för framtiden. Måhända är det här vi kan ana att något riktigt gott kan komma ut från krisen. Ett ännu starkare engagemang i frågor som rör regional förankring för SMoK, driftsformer etc är tankar som är väckta utifrån insikten att SMoK måste bli ännu starkare för framtiden. Viljan finns, behovet finns, förhoppningsvis finns också en framtid ty kaos är granne med Gud!

Den nuvarande situationen får aldrig uppstå igen

Konst Kunskap Insikt

Vad är "forskning" på det konstnärliga området? Är ett konstnärligt researcharbete ett slags parallell till ett teoretiskt forskningsarbete? Kan en doktorsavhandling med en konstnärlig inriktning redovisas som en konstnärlig produkt – eller är det bara det skriftliga språket som är giltigt när vi skall redovisa ett forskningsarbete? Detta är – väldigt förenklat – de frågeställningar som tas upp i Konstnärligt FoU Årsbok 2004. Konst Kunskap Insikt- texter om forskning och utvecklingsarbete på det konstnärliga området. ISBN 91-7307-049-1. Utgiven av ämnesrådet för humaniora och samhällsvetenskap inom Vetenskapsrådet som den första i en serie årsböcker på detta tema.

Boken innehåller texter från flera personer verksamma inom ämnesområdet och tar även upp flera olika synvinklar och åsikter på de frågeställningar som presenteras. Traditionerna inom det vetenskapliga och det konstnärliga området är inte något som enkelt sammanförs till en ny hybridform. Eller om man hellre vill uttrycka det så; den konstnärliga processen är inget som enkelt kan flyttas in i en teoretisk akademisk tradition. Ändå är det just det – dvs. hitta synergieffekter mellan konst och vetenskap – som staten önskat när man satsade ett antal miljoner på att utveckla området.

Är dessa akademiska diskussioner på något sätt relevanta för den genomsnittliga musik- eller kulturskolan? På sikt tror jag faktiskt de kommer att vara det. Vi vill gärna se att vår verksamhet både innehåller ett pedagogiskt och ett konstnärligt moment. Lärare är inte "bara" pedagoger utan sysslar även med ett konstnärligt arbete. Eller hur? Vårt verksamhetsområde finns i liten grad kopplat till pedagogiskt forskningsarbete. Mer av sådan forskning behövs. Jag kan däremot inte komma på att jag sett något konstnärligt forskningsarbete kopplat till vår verksamhet. Har någon annan ett bra exempel? I vart fall är exemplet få. Jag tror att för att vi framöver skall kunna hävda vår både pedagogiska och konstnärliga status behövs forskning och praktik kopplad till hela vårt verksamhetsområde. Därför är det viktigt även för oss inom SMoK att det utvecklingsarbete som bedrivs på högskolorna nu blir lyckosamt.

Hur ser utvecklingen ut idag? Jag har nog inte tillräcklig kompetens att ge ett bra svar. Efter en genomläsning av denna skrift ser jag att ett enormt spännande utvecklingsarbete äger rum – inte bara i Sverige. Tempot i Sverige är dock väldigt lågt. En av skriftens författare, docent Henrik Karlsson, påpekar att den godbit – uppdraget att utveckla ett konstnärligt forskningsarbete – staten gett till högskolorna kan slarvas bort om inte ett större engagemang, mer öppenhet och förmåga till samverkan visas. Är det så illa? Vad svarar högskolorna på det?

Skriften kan beställas via Vetenskapsrådets hemsida www.vr.se

Håkan Sandh

PS. Hör gärna av er med synpunkter till mig eller Smockans redaktion kring viktiga frågor att ta upp i tidningens spalt om Forskning & Utveckling. Smockan tar även gärna emot inlägg och artiklar från lärare och skolledare med intresse för området. Fatta pennan! DS

80 procent av de närvarande medlemmarna röstade ja, till en tillfällig avgiftsböjning i syfte att säkerställa SMoK:s framtid.

Efter en omröstning vid ett extra årsmöte röstade SMoK:s medlemmar ja, till fortsatt förtroende för styrelsen samt om ett extra bidrag till den ordinarie verksamheten i SMoK. Det är första steget för att komma tillrätta med underskottet i festivalen. Nästa steg är att slutföra en ackordsuppgörelse med fordringsägarna.

SMoK och den danska systerorganisationen DAMUSA befinner sig i kölvattnet av den 8:e Europeiska Ungdomsmusikfestivalen som organisationerna tillsammans arrangerade i maj i år. Det ekonomiska resultatet slutade i ett betydande underskott som Smockan tidigare rapporterat.

Ackordscentralen i Malmö har anlitat för att klara upp situationen och juristen Bengt Bülow har alltsedan katastrofen blev känd, arbetat med materialet:

- Av budgeterade intäkter på 13,8 miljoner kronor, har de faktiska intäkterna stannat på 12,5 miljoner. Dessutom felar det även på utgiftssidan som var budgeterad till 14 miljoner men som slutade på 18,7 miljoner kronor, berättade han vid det extra årsmötet i Stockholm.

MÅNGA BORGENÄRER

Fordringsägarna från Sverige och Danmark är 119 till antalet. Här föreslår Bülow ett ackordsförfarande där varje faktura upp till 5 000 kronor, betalas fullt ut och att fordringar därutöver förhandlas ner till 40 procent.

- Det är vad pengarna räcker

till och alternativet är att föreningarna sätts i konkurs, vilket är en mycket sämre väg som missgynnar såväl fordringsägarna som SMoK och DAMUSA, menar Bülow.

MÅNGA FRÅGOR

SMoK:s ordförande Per Sjöberg fick svara på många frågor från medlemmarna. En fråga som många undrade över var ifall styrelsen någon gång under förarbetet, reflekterat över att ställa in arrangemanget. En annan fråga handlade om ansvar kring personalkryteringen till arrangemanget och frågor kring festivalchefen, den danske folketingsledamoten Peter Duetoft, och hans plötsliga avhopp några månader innan festivalen. Sjöberg svarade med att först tydliggöra att hela ansvaret för det misslyckade utfallet faller på honom själv som ordförande i SMoK och på styrelsen, och förklarade vidare:

- Det var styrelserna för SMoK och DAMUSA som anställde festivalchefen och han i sin tur hade delegation att anställa övrig kanslipersonal. Beträffande frågan om att avbryta arbetet med festivalen, så övervägde vi vid flera tillfällen att ställa in då vi såg att intäkterna inte uppfylldes enligt planen. Men utifrån de

Hans Skoglund i mitten, ordförande för mötet och chef för Kulturskolan Stockholm, går i spetsen för att betala den extra insatsen som ska rädda SMoK. Stockholm är den största kulturskolan och bärar också därmed med den högsta årsavgiften.

- Vi är beredda att gå in med vår insats därför att SMoK är en så viktig organisation. Jag vet vilket stort jobb det är att bygga upp en ny organisation från början, sa Hans Skoglund, bär flankerad av SMoK:s ordförande Per Sjöberg och Maria Tiger, mötessekreterare från Ånge kommuns musikskola.

Ja,

uppgifter vi fick från festivalchefen, Peter Duetoft, bedömde vi att det skulle kosta mer att avbryta än att genomföra festivalen med ett hanterbart underskott. Anledningen till att Duetoft avgick som festivalchef bara några månader innan festivalen var att han upplevde sparkraven från styrgruppen som alltför stora. Styrelsen och styrgruppen ställde återkommande kraven på en festival i ekonomisk balans, förklarade Per Sjöberg. Efter att Duetoft avgått, anställdes Jens Bloch från DAMUSA:

- Han gjorde ett utmärkt arbete och arbetade intensivt de sista veckorna som festivalgeneral.

SMOK VÄRDEFULLT

- Det finns speciella värden i SMoK som gör att organisationen bör leva vidare. Jag har i mitt arbete med festivalen mött stor entusiasm för själva föreningen och förstått att den är unik som organisation. Den ordinarie verksamheten visar också på god ordning och reda, annars skulle jag inte ha stått här idag och föreslagit ett ackord. Det är viktigt att skilja på SMoK:s ordinarie verksamhet, och festivalen. Den dagliga verksamheten löper bra. Det är projektet Ungdomsmusikfestivalen som lett till underskott. Därför finns det anledningar till en rekonstruktion, sa Bülow.

Detta betyder nu att föreningarna SMoK och DAMUSA måste anstränga sig till det yttersta för att klara ackordet och dessutom sina löpande verksamhe-

Bagatell 2

Köp 6 betala för 5

TELESKOPET

Den nya generationens notställ. Inga skruvar - bara att dra upp och ner. Helt fantastiskt! Snugg design som passar i alla miljöer.

Pris: från 445:- (exkl moms)

Bagatell musikprodukter

www.bagatell.se

mail@bagatell.se

Tel: 013-527 50, - fax: 013-527 52

till SMOk!

- Text och foto: Stefan Andersson -

ter. Det blir en period av hård svängrem-politik:

- Något annat går inte att försvara, slog Bülow fast.

SAMLADE KRAFTER

Att föreningen är viktig som organisation påtalades från flera av mötesdeltagarna och festivalen ska ses som ett engångsmisslyckande, menade många, då SMOk oftast hittills initierat och drivit framgångsrika projekt.

En hel del bitar är nu alltså på plats för att reda upp i krisen. Utomstående auktoriserad revisor har granskat bokföringen och godkänt den med bland annat följande kommentarer. "Festivalens redovisning i huvudsak har erbjudit möjlighet att följa rörelsens förlopp, ekonomiska resultat och ställning." Vidare konstateras att bokföringen uppfyller de krav bokföringslagen uppställer men att den också visar brister vad avser möjligheten att på

Det är viktigt att skilja på SMOk:s ordinarie verksamhet, och festivalen

ett bra sätt följa festivalens samlade ekonomiska förutsättningar.

SMoK och DAMUSA har nu tillsammans lyckats ta fram ackordssumman och efter att SMOk:s extra årsmöte nu beviljat föreningen en tillfällig höjd årsavgift med 50 procent för nästa verksamhetsår, menar styrelsen att hotet om föreningens konkurs är undanröjt. Detta under förutsättning att ackordet accepteras av festivalens fördringsägare.

Om ytterligare en månad bör vi ha besked, tror Bengt Bülow.

- Det finns särskilda värden i SMOk som motiverar ett ackord och en rekonstruktion. Vidare vore det fel att inte erbjuda borgenäverna ett ackord då alternativet konkurs är ekonomiskt långt sämre än ackordet, meddelade Bengt Bülow från Ackordscentralen i Malmö, som sköter utredningen kring Ungdomsmusikfestivalens stora ekonomiska underskott.

- Jag är ödmjuk till den uppkomna svåra situationen som SMOk försatts i och vi kommer tillsammans i styrelsen att förvalta ert förtroende väl. Den extra avgiften är nödvändig för att SMOk ska kunna arbeta med oförminskad styrka och fortsatt hög kvalitet, sa Per Sjöberg bland annat i sitt tacktal till medlemmarna efter att ha fått fortsatt förtroende som ordförande.

"Den magiska musikaliska manicken"

SuperScope PSD300

(med eller utan fantommatning)

PSD300 har fantastiska funktioner som uppskattas mycket av de som arbetar med musik och undervisning. Du kan skapa loop-punkter, kopiera CD mm. PSD300 har både en CD-spelare och en CD-brännare. Utan att förändra tonarten går det att öka och sänka tempot med +50% till -33%. Tonartsförändringar kan göras utan att förändra tempot. Max/min en oktav.

PSD300 har dessutom ingång för instrument och mikrofon. Denna signal kan mixas för att brännas till CD tillsammans med ackompanjemanget från skivan. Inspelningen sker i realtid. Andra fiffiga funktioner: Kontinuerlig uppspelning från två CD. Programmering av spår, CD-text, fjärrkontroll, Sync-Record, Auto Track, Auto Stop, Mic Equalizer, inbyggd högtalare, inbyggd mikrofon, batteri-/nät drift, jog-wheel, split balance, hög-/lågfrekvensfilter.

11.600,- inkl. moms
(fantommatning kostar 1.980,- extra)

SWEDEN MIDI MUSIC AB Tel 08-80 68 88, www.swedenmidimusic.com

För mer information, kontakta oss

Regeringens aktionsgrupp vill göra en "IKEA-handbok" i barnkultur

- Text: Stefan Andersson -

Det är inte ofta som kommunala musik- och kulturskolan omnämns i ett statligt kulturpolitiskt ambitionsdokument. Därför blev uppmärksamheten särskilt stor i kulturskolekretsar när dåvarande kulturminister Marita Ulvskog i januari 2003 avslöjade sin Dagordning för kultur 2003 - 2006 med ambitioner att bland annat, "ytterligare förbättra verksamheten i den kommunala musik- och kulturskolan". Nu är arbetsgruppen tillsatt som ska realisera Marita Ulvskogs "Dagordning för kultur".

- I juni tog vi det första steget när vi beslutade att satsa 60 miljoner ur Allmänna arvsfondens medel på barn- och ungdomskultur, säger tidigare kulturminister Marita Ulvskog i en kommentar.

- Nu går vi vidare och tillsätter en aktionsgrupp för barnkultur. Vi vill att landets barnkultur får en noggrann genomlysning eftersom vi vet att villkoren för barns tillgång till kultur ser olika ut beroende på var och hur man växer upp.

Lotta Lundgren, verksamhetsledare för Drömmarnas hus i Malmö, kommer att leda gruppen och på frågan, hur hon uppfattat gruppens uppdrag, utbrister hon entusiastiskt:

- Vi ska göra revolution! (Skratt). Nej, men vi ska se till att samla krafterna kring barnkulturen. Vi ska titta på vilka hinder det finns och komma med lösningar. Idag är kulturen inte samlad, det finns små eldar överallt, väldigt spritt. Vi har alltid haft en förmåga inom kulturen att inte samla oss. Det tycker jag vi ska försöka göra nu. Och vi som är kulturälskare har också svårt att nå andra och få andra att prata för våra saker. Det är en jätte-stor brist att vi inom kulturen är så slutna, tycker Lotta Lundgren.

VIKTIGT UPPDRAG
Uppdraget är hon mycket entusiastisk inför och menar att det är det absolut viktigaste kulturpolitiska uppdraget just nu:

- Jag tolkar uppdraget som att; nu ska vi stärka barnkulturen. Det finns inga begränsningar och inga mått på hur vi kan lägga fram våra förslag. Det finns inget som är omöjligt, det begränsas i så fall av våra hjärnor. Det här är ett så fruktansvärt roligt uppdrag, konstaterar hon.

Varför det blev just Lotta Lundgren som fick förfrågan att leda gruppen - trots att hon tidigare aldrig fungerat ledare för en statlig kommitté - förklarar hon med lång erfarenhet av barn och ungdomsfrågor och att hon ser sig som den som inte alltid väljer de vanliga lösningarna på problemen.

- Alltså jag är ingen snackare, jag är också mycket av en "doer". Och lite otraditionell. På flera olika sätt. Jag har förmågan att tänka annorlunda och brukar välja lite andra vägar än de traditionella.

EN IKEA-HANDBOK

Arbetsättet som gruppen planerar går ut på att vara ute i landet, lyssna av och ta in tankar och idéer så mycket som möjligt till de egna sammanträdena. Dessutom ska de satsa på en webbsida för att få en så hög dialog som möjligt.

- Vi kommer att jobba mycket med hemsidan för att få det öppet och tillgängligt. Vi tror inte att vi själva har alla lösningar. Vi ska också ha en mängd olika grupper knutna till arbetet, vi är redan uppe i 10 olika referensgrupper som vi spånat fram. Ju fler vi är och med olika kompetenser, ju bättre resultat, konstaterar hon.

I det dokument som Marita Ulvskog skrivit och som ligger till underlag för uppdraget, Dagordning för kultur 2003-2006, talas om särskilda modellkommuner och också om att

göra den kommunala musik- och kulturskolan bättre:

- Ja, vi ska visa på goda kommuner. Beskriva vad som krävs för att man ska lyckas. Och då kanske det inte bara handlar om att man har jätteinsatta politiker utan det är en mängd andra saker som spelar in. Jag brukar säga att vi ska göra en IKEA-handbok i vad som krävs för att det ska bli bra barnkultur i en kommun?

Att definiera begreppet, bra barnkultur, blir väl även det då gruppens uppgift?

- Ja det kan finnas olika rubriker på det, tror jag. Musik- och kulturskolorna är naturligtvis oerhört viktiga. Det här är svårt, jag har talat med olika skolor som varit hotade på olika sätt och här får vi fundera över; hur kan vi vara med och hjälpa till, vad krävs och vad vill man för att det här med musik- och kulturskola ska kunna bli bättre, och bli mer. Och här har vi ju Per Sjöberg i gruppen som kan frågorna, det är jättebra.

Gruppens sammansättning har hon inte själv varit med att bilda men är mycket nöjd med sina kollegor:

- Det är fantastiskt bra personer, engagerade och kunniga, jag är djupt imponerad. Gruppen kommer framöver att breddas även åldersmässigt. Det kommer unga som ska engageras och involveras på lite olika sätt, allt från förskoleåldern upp till gymnasieungdomar. Under 2005 kommer det att hända väldigt mycket, säger hon hemlighetsfullt.

MODELLER IDAG

Lotta vill inte idag peka på någon kommun som hon tycker utmärker sig speci-

Lotta Lundgren, från Drömmarnas hus i Malmö är entusiastisk inför att leda arbetet i regeringens aktionsgrupp för barnkultur. Foto: Drömmarnas hus.

Ett fruktansvärt roligt uppdrag

Bagatell 9

Köp 6 betala för 5

Pianolampa med tung fot

Guld, Antik, Svart, eller Oxid.
Pris: 550 kr (exkl moms)

Bagatell musikprodukter

www.bagatell.se

mail@bagatell.se

Tel: 013-527 50, - fax: 013-527 52

ellt positivt beträffande barnkultur:

- Nej, jag tror vi kommer att se exempel där det fungerar bra men på olika sätt. Kanske någonstans där det fungerar bra ekonomiskt och på något annat ställe där verksamheten, fungerar särskilt bra. Idag har jag ingen uppfattning annat än att jag tycker att man i Malmö jobbat bra med barnkultur på senare tid. Även om det inte är fulländat men där finns bra exempel som kulturbussarna, lokalerna för Kulturskolan och Kulturkompaniet, barn och ungdomskulturkonsulenten o.s.v.

INGEN ORO

Barn, är man i aktionsgruppens mening upp till 18 år i enlighet med Barnkonventionens definition. Men särskilt fokus kommer att läggas på den lägre åldern, betonar Lotta Lundgren:

- Vi tror att det är väldigt avgörande, har man inte läst Pippi Långstrump innan man är 15 år så blir det svårt. Det är väldigt viktigt att vi lägger en grund för alla barn redan när de är små.

Känner du någon oro kring inför tillsättandet av en ny kulturminister då nu Marita Ulvskog har ny befattning och är den som initierat uppdraget?

- Nej det är jag inte ett dugg orolig för, barnkulturen är viktig oavsett vilken minister vi har när det gäller socialdemokraterna, vänstern och miljöpartiet som har samordnat kring det här.

OTRADITIONELL REDOVISNING

Den 15 april 2006 ska gruppen vara klar med sin rapport men redan under nästa år blir det delrapporter och seminarier. Och som sig bör i sammanhang där Lotta Lundgren ingår ska vi inte vänta oss en traditionell rapport:

- Nej, det ska bli lite annorlunda.

- *Alltså ingen pappersprodukt då?*

- Kan vara så ja..., vi diskuterar nu ett par varianter i gruppen och vi har ju bara haft vårt första möte så att... jag får återkomma, avslutar hon.

Fakta:

I aktionsgruppen ingår Lotta Lundgren, Susanne Osten som utsetts som expert. Dessutom Vivi-Ann Nilsson kommunalråd i Göteborg, Gertrud Widerberg barnkulturarbetare, Grebbestad, Zargam Asadi kommunalråd i Örebro, Susin Lindblom förbundsdirektör Dramatikerförbundet, Stockholm, Per Sjöberg kulturchef i Karlskoga, Alireza Afshari barn- och ungdomskonsulent, Stockholm och Thor Fossland kulturchef i Skellefteå.

- Jag är otroligt imponerad!

Per Sjöberg, SMoK:s ordförande, sitter med i regeringens nyss tillsatta aktionsgrupp för barnkultur. Per är mycket optimistisk och laddad efter gruppens första möte:

- Jag är otroligt imponerad över den entusiasm som gruppens ledare Lotta Lundgren förmedlar tillsammans med den energi och kompetens som finns i gruppen i övrigt. Vi konstaterade att det inte var en vanlig statlig utredning - detta är Aktionsgruppen med stort A!

Varför tackade du ja till att ingå i gruppen?

- Framförallt av tre skäl; för det första är det otroligt viktigt att frågan om barns tillgång till kultur kommer upp på agendan och musik- och kulturskolorna är mycket viktiga för att barn och ungdomar skall få tillgång till utbildning och upplevelser inom kulturområdet. Det är med andra ord både självklart och positivt att vi finns med i aktionsgruppen! Det tredje skälet är rent egoistiskt! Jag tror nämligen att jag kommer att få en mängd nya intryck som kommer att ge mig massor!

Nytt på KMH läsåret 2005/06

- Grundutbildning i kördirigering (kandidatexamen) 120p
- Lärarprogram 180p instrument/sång/ensemble: nu i flera genrer
- Magisterprogram i musik 80p
- Magisterprogram i musikterapi 80p
- Konstnärligt utvecklingsarbete (med diplomkurs) 40p eller 80p

Skandinaviens största utbud av yrkesutbildningar i musik. Beställ katalogen nu!

KUNGL. MUSIKHÖGSKOLAN

08-16 32 00 · antagningsinfo@kmh.se

www.kmh.se

KMH:s PEDAGOGDAGAR 1-3 NOVEMBER

Seminarierna fullbokade, men du är välkommen till Lust-Spel på KMH - lär dig spela ett instrument på en timme, avsluta med konsert!

Kreativitet & samarbete

nyckelord för årets musikskola

- Text & foto: Stefan Franzén -

Musik & Kulturskolan i Hässleholm blev nyligen av Svenska Musikrådet, utsedd till årets musikskola. Utmärkelsen har inneburit en hel del ny uppmärksamhet. - Alla inblandade känner en stor stolthet, säger Lars Härstedt, tillförordnad rektor.

I Hässleholm satsas det på kulturen och ungdomarna. Kommunen skjuter årligen till tio miljoner kronor till musik & kulturskolan, utöver det tillkommer två miljoner från olika andra intäkter. Pengarna förvaltas väl och verksamheten är populär.

- Vi har fått ett halvt löfte om ytterligare pengar till nästa år, avslöjar Lars Härstedt, tillförordnad rektor för kulturskolan.

Senast för tre år sedan fick musik & kulturskolan 1,2 miljoner i tillskott och nya program kunde startas. Bild, serieteckning och videoanimation utökade det redan breda utbudet.

FÖR ALLA SMAKER

- Vi har ett trettiotal elever som lär sig

Emil Evander Tecknar på sin serie om en man som jobbar på sjukhus och blir matförgiftad.

teckna serier. Deras arbetssätt är ungefär samma som dem som läser videoanimation. Kreativiteten flödar, menar Lars Härstedt. Kultursmockan gjorde ett besök på en lektion för att se om det stämde. Jodå, visst flödade kreativiteten under ledning av läraren Josef Lindh. Någon gjorde en serie baserad på en leksaksfigur hon hade hemma, en annan tecknade en historia om en man som blivit matförgiftad och en tredje tecknade en parodi på Star Wars.

- Jag och en kompis har skrivit manus och gjort en film och nu ville vi teckna den också. Det blir cirka 20 sidor och baseras på riktiga Star Wars. Skillnaden

Josef Lindh undervisar ett trettiotal elever i serieteckning varje tisdag. Nu skall eleverna få en av sina serier publicerade i lokaltidningen Norra Skåne.

är att våran version handlar om smuts och renhet och heter Star Wash, berättar Linnéa Rodin.

ORTSTIDNINGEN SAMARBETAR

Men hur få ut elevernas alster till allmänheten? Jo, där kommer lokaltidningen Norra Skåne in i bilden.

- Vi har kommit överens med dem om att eleverna får varsin serie publicerad med början inom kort, säger Josef Lindh.

Nu flödar kreativiteten även hos personalen som ständigt arbetar för att ut-

Foto: Lars Härstedt.

T.f. rektor Lasse Härstedt är mycket glad av förklarliga skäl. I tuff konkurrens utsågs Hässleholms Musik & Kulturskola till årets musikskola.

veckla skolan. Utmärkelsen årets musikskola ger bara än mer energi.

- Alla inblandade känner en stor stolthet över att vi tilldelats priset och det ger oss en extra kick att arbeta vidare.

Någon risk att kulturskolan i Hässleholm slår sig till ro finns därmed inte. Redan arbetas det på nya projekt.

- Vi tänker bland annat också samarbeta mycket över kursgränserna. Det gäller att våga öppna sig och pröva.

Nyligen har elever i bild och musik tillsammans tolkat bilder som man sedan satt musik till. Detta resulterar senare i en DVD. Ytterligare exempel på samarbete är drama och dans där man tillsammans arbetar på att förbättra framträdandet på scen. Dessutom har en rockpedagog anställts vilken lotsar elever rätt i rockens värld.

Samarbete är dock inget nytt för Hässleholm, det var bland annat det som juryn fastnade för när man slutligen korade Hässleholm som slutsegrare.

- Att samarbeta är viktigt, inte bara mellan kurser utan också med kommun, företag och föreningar. Dessutom är det viktigt att hela tiden tänka på kvaliteten.

KULTURHUSET LYFTE

Kulturskolan är fast förankrad i kommunen, inte minst tack vare tillkomsten av Kulturhuset som stod färdigt härom året. Musikskolan har en egen lokal i huset och tillgång till en stor scen med den allra senaste tekniken.

- Kulturhuset har inneburit ett enormt lyft för oss. Vi gör cirka tio konserter per år där, vilket är till stor nytta för eleverna. Och i förlängningen även Hässleholmarna som kan stoltsera med att ha Sveriges bästa musikskola.

Totalt finns 1 750 elever inskrivna i verksamheten. 73 av dem spelar trombon och 149 piano, bara för att nämna några instrument. Dessutom finns 35 ensemble- och och som i de flesta andra musik- och kulturskolor i Sverige får inte alla plats. Till musik- och kulturskolan är det kö.

Bagatell 6

2 000:-
(exkl moms)

GASPALLEN standard

Sluta skriva!

Pianopall med dubbla gasfjädrar böjer och sänker stolen som vilken kontorsstol som helst. Stabil stryktålig ställkonstruktion med stoppad sits.

Nyhet: GASPALLEN ERGO 2500- (exkl moms)

Bagatell musikprodukter

www.bagatell.se

mail@bagatell.se

Tel: 013-527 50, - fax: 013-527 52

DIN BLÅSVERKSTAD

Vi erbjuder allt inom reparationer av blåsinstrument, trä som bleck, helrenoveringar, justeringar, garanti, snabb hantering och framför allt bra priser.

 NYKÖPINGS BLÅS
TONWERKSTAN AB

MÄNNISKOR OCH MUSIK TILLSAMMANS

0155 - 21 97 77
info@nykopingsblas.se

DET ÄR DAX NU!!

-att planera orkesterns klädsel

Personliga besök
och visningar

Specialkollektioner för:

- Musiker
- Dansare
- Körsångare

Sventorpsliden 7
412 74 Göteborg
Tel: 031-404030
info@brohalldesign.se
www.brohalldesign.se

Gislaved Drum & Drill Corps

carina
brohall
DESIGN AB

NACKA - En MUSIKSKOLA

I vår verksamhet är vi stolta över den tradition som vi har – den utgör basen för kreativitet och en ständig förnyelse som en musikskola alltid måste ha.

LANG HISTORIA

Nacka Musikskolas verksamhet började blygsamt på 1930 talet när Yngve Härén, senare skolans rektor, tog initiativ till musikundervisning. Denna började efter en insamling bland nackabor som gjorde det möjligt att inhandla fyra violiner och två celli som hade annonserats i dagspressen under rubriken, "begagnat".

De första åren drevs skolan av en intresseförening men 1945 tog Nacka kommun över som huvudman. Redan på 1940-talet lade musikpedagogen Carl-Bertil Agnestic grunden till den omfattande sång- och körverksamhet som senare uppmärksammades över hela Sverige och även utomlands. Efter kommunsammanslagningen 1971 blev även musikskolorna i Saltsjöbaden och Saltsjö-Boo en del av Nacka Musikskola. Skolan har idag över 3 500 elevplatser där cirka 1 900 deltar i olika ämneskurser.

BRED VERKSAMHET

Dagens Nacka Musikskola är en modern skola där elever från grundskola och gymnasium deltar i musikundervisning med många olika inriktningar. Det är skolans tydliga vilja att ha ett brett utbud av studiemöjligheter där sång och olika instrument inom många musikgenrer ingår. En omfattande del av skolans verksamhet är dess kör- och orkesterverksamhet. För närvarande finns det ungefär 50 olika ensembler med bred inrikt-

ning som körer för barn i olika åldrar, sångrupper, blåsorkestrar, stråkorkestrar, rock- och jazzgrupper, gitarrensembler och blockflötensembler.

Ett viktigt inslag i skolans verksamhet är stråk- och blåsklasser som erbjuds grundskolebarn i några av Nackas skolor. Där får en hel klass spela stråk- och blåsinstrument två gånger i veckan, både i stor grupp för lek, sång- och ensembleträning och i liten grupp där instrumenttekniken får större fokus. De yngsta barnen erbjuds även undervisning i körsång och rytmik, de senaste åren även brassrytmik. Nacka Musikskola var bland de allra första musikskolor i Sverige som började med rytmik för mer än 40 år sedan.

INTERNET INTERNATIONALISERAR

Ett inslag i skolans verksamhet är utbildning i musikdata och multimedia. Inom detta område har skolan nyligen samarbetat med ungdomar från England, Grekland och Danmark i EU-projektet "New Media Edge", där eleverna komponerade musik i realtid via Internet.

Samarbete i olika projekt är en viktig del av skolans arbete. Samarbetspartners senare år har till exempel varit Länsmusiken i Stockholm/Blåsarorkestrerna och Kulturcentrum i Nacka (Dieselverkstaden). Ständigt pågående fortbildning och aktiv dialog bland lärarna om skolans pedagogiska utveckling ingår som regelbundet inslag i verksamheten.

Nacka Musikskola har under årens lopp haft aktiva förbindelser med andra musikskolor och verksamheter i andra länder. Sedan många år tillbaka är sko-

- Text: Haukur F. Hannesson. Foto: Lars Tidholm -
Nacka Musikskola fyller 70 år i år. Detta uppmärksammades bland annat med en jubileumskonsert i Stockholms konserthus den 10 oktober där skolans elever och lärare visade skolans musikaliska bredd inför en entusiastisk publik.

I en människas liv är 70 år en lång tid. För en av Sveriges äldsta musikskolor, Nacka Musikskola, känns de 70 åren mera som en krydda till en vital och kreativ musikundervisning i aktivt samspel med samtida krav och förväntningar.

- Tradition och förnyelse, det är våra ledord, säger Jill Hallberg skolans rektor.

Biträdande rektor Haukur F. Hannesson och rektor Jill Hallberg, leder en musikskola med anor. Nacka Musikskola firar 70-årsjubileum.

Fortbildning för kulturskollärare

1-2 november i Mölnlycke

Workshops och seminarier:

- Konsert blir föreställning
- Kulturskoleverksamhet för barn och ungdomar med funktionshinder
- Hur använder jag kroppen?
- Ljudteknik
- Ljussättning

- Utveckling eller avveckling
- Spela för livet!
- Rädda rösten!
- Världsmusik
- Koreografi med barn och ungdomar
- Gestalta texten

Sista chansen! Anmäl dig i dag!

Anmälningsformulär och utförligt kursprogram hittar du på Musik i Västs hemsida: www.miv.se

Har du frågor?
Kontakta Per Graneld:
per.graneld@miv.se

vital 70 åring OLA

lan Sverigerepresentant för The Associated Board of the Royal Schools of Music i London och erbjuder elever från hela Sverige, möjligheten att ta, så kallad, "Grades" i sång, instrumentspel och i musikteori. Detta har varit mycket populärt bland eleverna och givit dem en viktig erfarenhet och tydliga mål att arbeta emot.

– Vi tror på det gedigna hantverket i musikundervisningen, säger Jill Hallberg avslutningsvis. Det ger barn- och ungdomar en värdefull grund för fortsatt musicerande. Denna grund tillsammans med de sammanknyttande sociala kontakter-

Nacka Musikskola 1934-2004

Nacka folkmusikskola började med 8 elever.

Rektor Yngve Härén, ledde skolan från 1934 till juni 1971.

1935 Nacka musikskola fick det första kommunala anslaget 1935.

1945 Nacka kommun blir huvudman för Nacka Musikskola

Konserter under 2003: 142

Publik: 25 164

HT 2004

Antal lärare: 58

Antal elevplatser: 3 500

Antal orkestrar: 28

Antal körer: 24

na i musikskolans orkestrar och körer är viktig för att vi ska lyckas i vårt uppdrag inför framtiden; att föra den musikaliska kunskapen vidare till kommande generationer.

Elever från Nacka musikskola vid jubileumskonserter i Stockholms konserthus.

Evelina Olsén och Elias Eskilsson, två före detta elever i Nacka Musikskola, medverkade vid jubileumskonserter i Stockholms Konserthus.

Evelina Olsén och Elias Eskilsson var konferencierer på jubileumskonserter i Konserthuset och även solister i slutnumret när 400 instrumentalister och sångare på scen och körledare framförde Summer Nights ur filmen Grease.

Evelina och Elias har båda gjort musiken till sitt yrke. Elias turnerar som sångare och dansare över hela Sverige, är medlem i gruppen Generation samt frilansar för artistbolaget 2Entertain. Evelina arbetar med klubb och showverksamhet på några av Stockholms största klubbar samt frilansar som sångerska i olika sammanhang, bland annat i showgruppen One More Time.

Men vad betydde åren i Nacka Musikskola?

– Jättemycket, Nacka Musikskola var mycket viktig för oss. Där lades grunden för allting vi gör idag musikaliskt. Vi hade fina pedagoger och fick bra undervisning. Alla möjligheter som vi fick att framträda gjorde att vi också fick scenvana och det var roligt med alla kompisar man fick. Vi minns åren på skolan med glädje och hoppas att barn i framtiden också får samma möjligheter som vi fick där, säger de båda före detta eleverna samstämmigt.

Bagatell 3

KLAVERNOSTÄLL

"Nothajen" slukar alla dina notblad, böcker och pärmor. Köp 4 betala för 3.

Bagatell musikprodukter

www.bagatell.se

mail@bagatell.se

Tel: 013-527 50. – fax: 013-527 52

Gör värnplikten som musiksoldat

vid Arméns Musikkår, Arméns Trumkår eller Livgardets Dragontrumpetarkår

Försvarsmusikcentrum söker värnpliktiga för tjänstgöring som musiksoldater vid värnpliktsmusikkårerna.

Du får undervisning av högt kvalificerade musikpedagoger och instruktörer, du får träffa skickliga dirigenter och spela i en bra orkester.

Provspelningar genomförs i mars 2005. Den 30 november vill vi ha din ansökan!

Är du intresserad? Hämta mer information på www.fomusc.mil.se

FÖRSVARSMAKTEN
FÖRSVARSMUSIKCENTRUM

645 83 Strängnäs. Tfn 0152-28000 Fax 0152-28713

Tre starka profiler i Storumans kulturliv, Duncan Kemp, Roger Sundberg och Ulrika Mörtzell Forsman.

Initiativet till Kulturakademien i Storuman kom från Nätverket för socialt och kooperativt företagande i Västerbotten. Musikern och innovatören Duncan Kemp hade flyttat från England till Sverige och Storuman och rekryterades som projektledare för att dra igång det hela. Gemenskapsföretag är fortfarande ett relativt nytt och oprövat sätt att organisera företagande i Sverige och nyfikenheten på Kulturakademien har varit stor från andra kommuner.

– Vi har fått åtskilliga samtal och förfrågningar från hela landet. Ofta är det från kommuner som har det ekonomiskt tungt och då vill de veta hur detta med musikskolan som gemenskapsföretag fungerar, säger Kemp.

NÖJD POLITIKER

Erik Abel Eiderud, ordförande i barn- och utbildningsförvaltningen och styrelseledamot i Kulturakademien har bakgrunden klar:

– Efter valet 1998 var musikskolan nedlagd och utifrån valresultat och förhandlingar kom det till en överenskommelse mellan ett antal partier som ville återupprätta musikskolan och då fick vi uppdraget att försöka oss på det här med Gemenskapsföretag, berättar han.

För 7 år sedan lade man ner musikskolan i Storuman.

Efter ett år i malpåse startades verksamheten på nytt men nu under vingarna av ett så kallat gemenskapsföretag. Kulturakademien heter det nya företaget som bland annat har musikskolan som en del i sin verksamhet.

- Idag har musikskolan fler barn som deltar i undervisningen men att finansiera verksamheten är ingen dans på rosor, säger styrelsens ordförande Duncan Kemp. Han konstaterar att också den utåtriktade verksamheten som ger intäkter, har ökat. Det menar han är en följd av att skolan själv nu måste dra in pengar då kommunens insats idag är mindre än under den traditionella musikskolans tid.

Musikskolan blev gemenskaps företag

- Text och foto: Stefan Andersson -

Utfallet hittills är han nöjd med och kan bara se fördelar:

- Egentligen ser jag inga nackdelar utan när man väl kommit överens om löner och vilket avtal man ska använda sig av så tycker jag det fungerar på samma sätt som tidigare. Den mest uttalade fördelen är sett ur kommunalekonomi, att utfallet är så bra i förhållande till satsade pengar. Tidigare satsade kommunen en miljon kronor mot en halv miljon idag. Ibland kan det bli mer men då har de också producerat mer än vi beställt och då får de betalt för det, säger han.

Eiderud menar vidare att musikskolan inte längre ifrågasätts vid de årliga budgetprocesserna.

- Idag finns inte de diskussionerna som tidigare. Men visst känns det väl, när man sitter i Kulturakademins styrel-

se, att man skulle behöva mer pengar men det är ju kärvt i kommunalekonomi.

Även om Eiderud är nöjd med verksamheten så är han också medveten om bristerna som exempelvis eftersatta investeringar på instrumentsidan men det råder inget tvivel när det gäller hans övertygelse om att Storuman ska satsa på en musikskola:

- Om jag talar som medlem av kommunens nämnd är det naturligtvis viktigt för oss att musikskolan ska bestå i framtiden om än så i en ny organisatorisk form. Det är ett viktigt inslag i vårt samhälle. Jag har varit med i ett antal år i kommunalpolitiken och vet att det finns människor som varit intresserade att flytta hit och en av de frågor de ställer om kommunen är om det finns musik-

skola. Så det är också ett led i att kunna rekrytera människor, säger han.

BRETT ÄGANDE

Ägargruppen för Kulturakademien består idag av tre aktörer; kommunen, Storumans folkhögskola samt ABF. Årsomsättningen har det senaste året nått 1,4 miljoner. Förutom musikundervisning

Bagatell 7

Flygel- och pianomedar

Passar till alla pianon och flyglar. Kullagrade dubbelhjul av hög kvalitet. Mycket enkelt att montera för den som är lite häändig (bruksanvisning medföljer). Instrumenten kan sedan lätt flyttas av en enda person.

Pris: 1495 kr till en flygel (exkl. moms)
Pris: 595 kr till ett piano (exkl. moms)

Bagatell musikprodukter

www.bagatell.se

mail@bagatell.se

Tel: 013-527 50, - fax: 013-527 52

En av de frågor de ställer om kommunen är om det finns musikskola

Erik Abel Eiderud, ordförande i Barn- och utbildningsförvaltningen.
Foto: Duncan Kemp.

Jamsession från möte i Mosjoen i Norge, inför ett kommande EU-projekt.
Foto: Duncan Kemp.

för cirka 190 elever bedriver man också olika projektverksamheter som till exempel samprojektet med Mosjoen & Omegn Näringsällskap och Highland Council i Skottland, ett arbete som syftar till att utveckla långsiktig verksamhet som ska generera vinst för musikskolor som drivs som gemenskapsföretag. Förutom elevavgifter finns ytterligare intäktskällor som till exempel sponsortavlan där företag köper reklamplats samt att skolan tar betalt för den utåtriktade verksamheten.

– Ja, antalet kulturevenemang har ökat betydligt sedan vi blev gemenskapsföretag. Och det sporrar också till att komma ut med eleverna och spela i olika sammanhang, säger musikläraren Ulrika Mörtzell Forsman. Men annars är det inte så stor skillnad från förr, tycker hon.

BESTÄMMER SJÄLVA

En av de klara styrkorna med att arbeta i form av gemenskapsföretag är den frihet som uppstår, menar Roger Sundberg, VD.

– Ja, att vi är fristående, att ingen annan bestämmer över oss gör att det känns mer meningsfullt. Vi måste själva ordna förutsättningarna för våra verksamheter, det är ett nytt sätt att arbeta för personalen men jag tycker det gått ganska smidigt att tänka om, säger han.

Kulturakademien har kommit för att stanna i Storumans och trots att styrelsens verksamhetsberättelse talar om ekonomiska svårigheter och

FAKTA Gemenskapsföretag – vad är det?

Gemenskapsföretag har ett socialt och allmännyttigt syfte, kommersiella verksamhetsprinciper samt en demokratisk form. Verksamheten är målet – ekonomin medlet.

- Gemenskapsföretagens principer:
- är affärsdrivande, allmännyttiga organisationer
 - kombinerar affärsmässighet och idealitet till en fungerande enhet
 - styrs och kontrolleras av gemenskapen (den ideella föreningen)
 - strävar efter såväl sociala/samhälleliga som ekonomiska vinster
 - den ekonomiska vinsten är ett medel för att uppnå sociala mål
 - resultatet redovisas i ett socialt bokslut parallellt med det ekonomiska bokslutet
 - strävar efter jämlikhet och är miljömässigt ansvarsfulla

många ideellt arbetade timmar, är optimismen hög inför framtiden. Roger Sundberg:

– Om fem år kommer vi att se fler exempel som detta i landet. För Storumans del kommer vi att ha utvecklats ytterligare med fler verksamheter och framför allt ska vi förbättra vår förankring i samhället då vi också vill satsa på kultur som upplevelsenäring, till exempel turism och kultur, avslutar Roger Sundberg.

Musiklärare Ulrika Mörtzell Forsman med sängeleverna Victoria Löfgren och Ina Karlsson.

Håll tempot uppe...
...kom i stämning!

SEIKO

generalagent
javi|musik

Box 3130, S-420 08 VÄNTRA FRÖLUNDA, SWEDEN
tel | 031 69 31 30

Uffes Blås
Instrument • Service

Blås i vad Du vill! Inget problem, vi har allt!
FÖRSÄLNING • UTHYRNING • SERVICE • REPARATION

Nyinkommet!

**Jättesnygga gigbags och etuier
av hög kvalitet - just nu till
kanonpriser! (Från endast 195:-)**

Address: Ålvälsvägen 29
669 30 Deje
E-post: mail@uffesblas.com

Telefon: 0552-418 70
Fax: 0552-68 91 16
Hemsida: www.uffesblas.com

Ny undervisningsmodell från Ingesund

- Text: Olof Wigren -

Allt färre börjar spela träblås, brass och stråkinstrument.

Och bland dem som börjar, slutar många efter ett kort tag.

Utvecklingen är alarmerande, menar många.

På Musikhögskolan Ingesund bestämde man sig för att gå till boten med problemet och hitta vägar till förbättring. Och efter ett nästan tre år långt projekt har mycket intressanta slutsatser dragits.

Gunnar Näsman är metodiklärare och en av initiativtagarna till projektet "Instrumentalstudio". Han är positiv till det som framkommit och till de effekter som skapats redan nu men menar också att det finns åtskilligt kvar att göra.

- Vi började det här som en försöksverksamhet i tre olika projekt; stråkverkstad, flöjtstudio och brasslek. Inget av dem hade ett likadant upplägg. Men när vi som var involverade började prata med varandra växte tankar fram som utmynnade i att vi bestämde oss för att satsa på ett gemensamt forskningsprojekt, säger Gunnar Näsman. Vi enades om innehåll, sökte och fick pengar för att driva det och startade upp det år 2000.

Projektet som avslutades i våras har nu övergått till permanenta valbara kurser i Instrumentalstudio för studenterna.

SAKNAR VARIATION

Bakgrunden till projektet är att det förefaller allt svårare att få elever att intressera sig för träblås-, stråk- och brassinstrument, något som ju bland annat SMOK:s rapport Musikalisk Mångfald påvisar. Jag skulle vilja säga att läget är akut. Avhoppen är också många. En stor del av förklaringen tror vi är att eleverna i traditionell undervisning vistas så kort tid i musikalisk miljö att de inte hinner utveckla något djupare intresse. Dessutom finns det få förebilder som kan stimulera det. Vi saknar också variation i undervisningen, det är till exempel för få inslag av fysisk/rytmisk aktivitet, och marknadsföringar av typen instrumentdemonstrationer verkar inte räcka längre.

I Instrumentalstudion är ett huvudsyfte att utveckla nya spännande former med kvalitet för instrumentalundervisning i olika sammanhang.

- Vi prioriterade flexibiliteten högt, berättar Gunnar Näsman. Vi lärare beslöt att låta studenterna själva i hög grad stå för uppläggning och planering, ge-

Metodiklärare Gunnar Näsman vid Musikhögskolan Ingesund

nomföra och utvärdering men under handledning. Att ingå i arbetslag och där tränas inför sitt kommande yrkesliv gör att innehållet i undervisningen växlar hela tiden beroende på deltagarnas insatser. Vi får med bland annat rytmik, gehörspel, skapande, ergonomi, spela för varandra... en mängd olika inslag. Teman är ofta utgångspunkter, de kan till exempel vara Beatles, afrikansk musik, Astrid Lindgren eller till och med siffran "3". Enda begränsning är den egna fantasin.

POSITIVA REAKTIONER

Studenternas och deltagarnas reaktioner är väldigt positiva.

- När många ska samarbeta ställs det specifika krav. Vi hade ett storprojekt för något år sedan där det inte var alldeles enkelt att koordinera och samordna allting. Men det såg vi som barnsjukdomar i arbetet och förhoppningsvis har vi dragit lärdom av det. Bortsett från det har vi sett att studenterna får betydligt bättre sammanhang i utbildningen, och kan koppla ihop de olika ämnena bättre. Den här undervisningsmodellen ger både mer tid för eleverna i musikalisk miljö och aktiverar många lärare. Eleverna får många förebilder bland lärarna men vi märker också hur de lär sig av varandra, äldre blir förebilder för yngre osv.

Gunnar Näsman poängterar att det inte bara är studenter och lärare vid Musikhögskolan Ingesund som varit engagerade i projektet. Utan även elever och lärare i de kommunala musikskolorna i Arvika och Eda.

Från utomstående håll ökar nyfikenheten på vad Instrumentalstudio är. Lärarna ger seminarier och studiedagar, får ofta förfrågningar och tar emot besökare till Ingesund.

- Ett trevligt faktum är också att studenter som genomgått utbildningen och fått sitt kursintyg, haft lättare att få jobb. Det höjer deras attraktionsvärde alldeles

uppenbart.

Instrumentalstudion tillförs hela tiden nya moment, själva formen är inte slutet utan ändras hela tiden - vilket också varit avsikten med den.

ÖKA INTRESSET

- Vi är inte så förmätna att vi tror att vi är först och ensamma om att tänka i de här banorna, säger Gunnar Näsman. Men vi anser att det här är viktigt. Vi vill både utvecklas som högskola och se till det uppdrag vi har ut mot yrkeslivet. När studenterna kommer ut på fältet har de en mängd verktyg och erfarenheter med sig som de kan använda och anpassa till den lokala arbetssituationen.

- Med bättre utbildade lärare får vi nöjdare elever. Vi kan förhoppningsvis öka intresset både för "utrotningshotade" instrument och genrer, vilket i sin tur innebär att chansen eller möjligheterna att behålla jobben ökar. Om inte vi har några som spelar, hur ska vi då motivera att vi finns?

Personligen är Gunnar Näsman av den uppfattningen att ett av de största hindren för utvecklandet av instrumentalundervisningen är den traditionella schemastrukturen.

- Jag tycker vi ska lära av till exempel källarband där man timme efter timme umgås med varandra och lär sig av varandra. Vi måste se till att även våra elever på traditionella instrument kan få vistas i musikskolan fler timmar i veckan och sysselsättas i en miljö som ger inspiration. Vi måste våga prova nya sätt att arbeta.

Jag tycker vi ska lära av källarbanden

Bagatell 5

Orkester/körpodier

Flexibelt lättvikts podie-system i aluminium för scenbyggen med obegränsade möjligheter. Alla benlängder med snabb-koppling. Kan även användas utomhus. (Bagatellpris)

Akustikkärmar

Skydda elevernas hörsel i tid !!! Möblera om på några sekunder med vårt flexibla plexiglassystem som passar alla slags instrument. 2295,- skärm + hjul-stativ (ex. moms)

www.bagatell.se - 013-527 50

Gala i sydost blev en succé

- Text: Olof Wigren. Foto: Magnus Rydlöv -

Hur skapa nya kontakter, ge inspiration och åstadkomma ett musikaliskt utbyte som dessutom blir rejält uppmärksammat?

I sydöstra Skåne hittade fem kultur- och musikskolor ett eget sätt; en gemensam gala på fem orter. Gala i sydost blev en succé. På alla plan. Finalen sågs av 800 betalande besökare i Österporthallen i Ystad. Gästsolisten Nisse Landgren var lyrisk:

- Det här var en stor upplevelse!

Till den sista föreställningen hade över 400 biljetter sålts i förköp. Intresset för att se och höra 130-mannaorkestern och de inbjudna solisterna var stort på alla platser.

"Turnén" inleddes i Simrishamn den 1 oktober och fortsatte via Skurup, Sjöbo och Tomelilla innan finalen 14 dagar efter premiären.

- Vi är mycket nöjda, säger Magnus Rydlöv, rektor för Kulturskolan i Skurup.

- Det vi strävade efter var bland annat att knyta nya musikaliska kontakter, att ge kickar åt de äldre eleverna. Och att allt skulle bli uppskattat och omtalat i alla kommuner. Det har vi verkligen lyckats med.

Uppskattningen gick inte att ta miste på.

Stefan Lundgren är kommunalråd i Sjöbo - han var även med själv på scenen - och säger så här till Smockan:

- Jag ser det här som ett evenemang som ger oerhört mycket för varje individ. Alla delar med sig av sina kunskaper och jag tycker absolut att vi ska kunna utveckla detta vidare. Det ger också bra PR för kommunen. Hela arrangemanget var väldigt professionellt och det framgick med all önskvärd tydlighet hur duktiga ungdomar vi har. Det är också positivt att musik- och kulturskolorna kan samarbeta på det här sättet.

FLERA SOLISTER

Skådespelerskan Beatrice Järås var konferencier och sängerska vid samtliga galaföreställningar. Deltog på alla orter gjorde också den klassiska flöjtisten Anna Norberg. Jazzprimadonnan, sängerskan och stepdansösen Gunhild Carling uppträdde som solist i Skurup, Sjöbo och Tomelilla medan den världsberömda trombonisten Nisse Landgren fanns med i både Simrishamn och i Ystad.

Cattis Feuer var engagerad i Gala i sydost om delaktig i en arbetsgrupp i föräldraföreningen i Simrishamn. Hon är djupt imponerad av vad som presterades på så pass kort tid.

Bagatell 8

Lyran:

(utmärkt som gåva till musikanter)
Ett nytt vackert notställ i bokträ för finsmakaren.
Pris: 1450 kr (exkl moms)

Grieg:

Det populära Norska sålnotsstället. Stabilt, tåligt. Passar även att stapla i vår vagn. Se Bagatell 1.
Pris: 575 kr (exkl moms)

Bagatell musikprodukter

www.bagatell.se

mail@bagatell.se

Tel: 013-527 50. - fax: 013-527 52

- Det har varit ett tufft jobb för pedagogerna och de professionella musikererna har ställt upp nästan ideellt, men resultatet blev strålande. Det är värdefullt för ungdomarna att få arbeta tillsammans med sådana förebilder och artister på världsnivå. Jag har själv vuxit upp med musik och inser vikten av detta.

- Galan var makalös. En fantastisk upplevelse. Jag hoppas att det kan bli en fortsättning och att mina barn får vara med då, säger Cattis Feuer.

Projektet inleddes i januari och under våren valdes solister och repertoar, teknik och lokaler bokades. Under en fortbildningsdag den 23 augusti spelade alla lärare gemensamt igenom arrangemangen. Den inspelningen brändes sedan på cd-skiva och användes i undervisningen. Eleverna fick rivstarta höstterminen med intensiva repetitioner.

KNAPPT OM TID...

- Det fanns en oro för att tiden inte skulle vara tillräcklig till alla förberedelser. Det var nog först när hela orkestern för första gången samlades en vecka före premiären som vi på allvar förstod vad vi satt i rullning. Innan dess hade var och en bara övat i sin vanliga orkester eller med sin lärare, berättar Magnus Rydlöv och fortsätter.

- Redan efter den första gemensamma dagen stod det klart att de vi skulle över-

Premiären i Simrisbamn. Nisse Landgren sjunger sin egen version av ABBA:s Summernight City tillsammans med Tove Bergström, elev vid estetiska programmet.

Sångsundet är udda när Gunbild Carling sjunger sin låt Varieté. Dirigenten Olle Tull håller ihop helheten i mötet mellan den stora orkestern och en impulsiv solist.

träffa våra egna förväntningar. Klängen var mäktig och tempoändringar och nyanser satt nästan direkt som de skulle.

Repertoaren var minst sagt bred. Stycken ur Sagan om Ringen varvades med ABBA-låtar och Vivaldis flöjtkoncert Op 10. Bland annat.

- Totalt hade vi en budget på 90 000 kr för hela projektet, förutom löner för lärarna. Vi hade flera företag som sponsrade oss.

- Gala i sydost har krävt många möten, telefonsamtal och timmar vid datorn av oss som varit ansvariga. Men det har tveklöst varit värt besväret. Vi har fått ut mycket mer än vi hoppades på genom att få fem små och medelstora musikskolor att dra åt samma håll. Reaktionen från elever, föräldrar och publik har också varit överväldigande, säger Magnus Rydlöv.

Gunbild Carling gör konstner i den bögre skolan under galan i Skurup. Efter några brännvinspolkor på blockflöjt kom det här halsbrytande numret på trumpet och banjo.

Hyr blås hos **MUSICA** blåsexperten ab

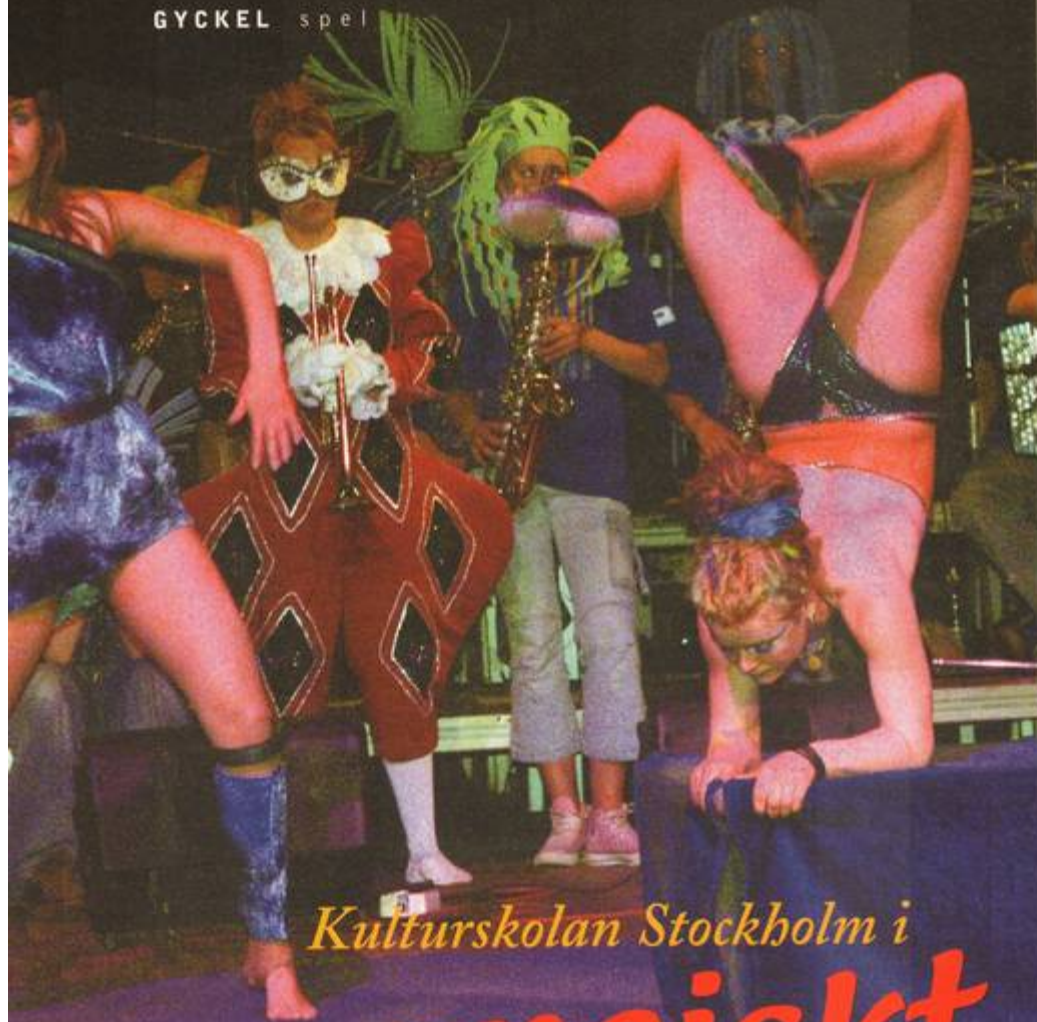
Hyr kvalitet - Hyr Yamaha

Hyr ditt blåsinstrument hos oss!
Välj mellan nytt och begagnat. Vi bjuder på 4 resp. 8 månaders inbetald hyra vid köp.

Hanson-uppstickaren på klarinetsidan!

Denna suveräna skolklarinet levereras med smart ryggsäcksväska, två pärer (ett kortare), röretui inkl. 2 rörblad, BG-ligatur, svabb och sist men inte minst ett Vandoren-munstycke.
Allt detta för 3.995:-.

Tel. 0491-120 40, Fax 0491-771 88 www.musica-blasexperten.se

Kulturskolan Stockholm i

euuropeiskt cirkusprojekt

- Text & foto: Hans Skoglund -

Bryssel, Leeuwarden, Zöndert, Århus, Malmö, Fredrikstad, Stockholm – många var de platser där de 200 ungdomarna i EU-projektet Nycirkus och musik genomförde föreställningar. De fick också två år av fantastisk gemenskap och minnen för livet. 40 barn och ungdomar från Kulturskolan Stockholm deltog.

När jag fortfarande arbetade i Örebro kom en förfrågan i Fer-maten från Norsk Kultursko-leråd om intresse att delta i ansökan om medel från EU-fonden Culture 2000 för ett projekt i nycirkus och musik. Ansökan löd på 7 miljoner och projektet var

treårigt. Chansen att få pengarna be-dömde jag som liten. Men man måste ju hänga på.

När jag slutade i Örebro påpekade jag denna ansökan för mina efterträdare, men de var inte intresserade så jag tog med projektet till Kulturskolan Stock-holm. Efter några månader i huvudsta-den fick jag ett samtal från Wilhelm Dahl, direktör för Norsk Kultursko-leråd, som berättade att ansökan beviljats och att projektet kunde starta och en säll-sam, spännande och lärorik resa började.

I Kulturskolan Stockholm anmälde två pedagoger sitt intresse - rytmikpeda-gogen Marie Egnell och teaterläraren Micke Jonsson, som redan hade startat cirkusverksamhet inom skolan. I Stock-holm hade vi båda verksamheterna mu-sik och cirkus i samma skola. I de andra länderna - Norge, Danmark och Hol-land fick flera skolor samarbeta. Belgien hade också båda verksamheterna. Några av Mickes och Maries ordinarie grupper bildade stommen för de 40 svenska ung-domarna.

Syftet med projekt var att utveckla ny-cirkus och musik, träna samarbete mel-lan olika länder och projektet var dessu-tom riktat till barn och ungdomar med olika bakgrund etniskt och socialt i re-spektive länder.

Vid det första mötet i Trondheim i ja-nuari 2002 lades arbetet upp. Star-ten blev ett sommarläger i Stockholm sommaren 2002, nationella turnéer vå-ren 2003, turné i Belgien och Holland 2003 samt en avslutande turné i de skan-dinaviska länderna 2004. Temat för före-ställningarna söktes i den grekiska myto-login.

Vid det första sommarlägret i Stockholm var Cirkus Cirkör med och deras fanta-stiska lokaler i Alby i Botkyrka kommun blev basen för cirkusdelen medan Kul-turskolans lokaler i Högdalen blev mu-sikcentrum. Vid lägret lades grunden för en fin sam-manhållning mellan ung-domarna som fick sin kul-men under avslutningstur-nén.

De svenska ungdomarna var väldigt aktiva och hade stort inflytande över sin produktion. De tog i hög grad själva fram den nationella föreställningen Gudars skymning och skrev dessutom musiken. Lärarnas roll blev samordnande och stödjande. Det blev också en riktig turné. Bagarmossen, Årsta, Kungsör, Västerås och Örebro be-söktes med sammanlagt 11 föreställ-ningar och det blev fyra övernattningar i Herrfallets Stugby utanför Arboga. Mycket bygga och riva och stort ansvar. Viktig träning inför den internationella turnén.

Vi noterade efteråt att vi var ensam-ma om att genomföra en riktig tur-né på hemmaplan. Vi kunde också kon-statera om att vi fullföljde Kulturskolans Vår Teatertradition genom att ge ung-domarna reellt inflytande i den konstnärliga processen och såg till ungdomarnas delaktighet och skapande i högre grad än de andra länderna. De andra såg mer till produktionsresultatet och ville att professionella skulle skriva musiken. Detta ledde till långa och stundtals het-

” Skillnaden i synsätt var stor mellan Sverige och Norge ”

siga diskussioner mellan lärare och projektledare. Skillnaden i synsätt var stor inte minst mellan Sverige och Norge.

Avsikten var att den internationella turnén skulle passera alla de fem länderna under tre veckor sommaren 2003. Efter diskussioner beslutades dock att dela upp turnén i två, vilket skulle visa sig mycket klokt.

Temat för föreställningen blev Odysseen och namnet på föreställningen Ithaka. Regissören holländaren Koen Schyvens anställdes tillsammans med en kompositör. Varje land arbetade fram ett eget tio-minuters inslag. Koen besökte alla länder vid flera tillfällen och samlade intrycken till den slutliga produktionen.

Ithaka hade lyckad premiär i holländska Leeuwarden, men sedan började problemen. Föreställningen i Zöndert fick genomföras utan tält eftersom tältarbetarna strejkade. I Bryssel var sovtälten undermåliga och en skola räddade nattsömnerna för deltagarna. Även den föreställningen fick genomföras utomhus, vilket naturligtvis minskade magin då ljussättningen var avsedd för cirkustältet. Trots allt trassel blev turnén någorlunda och ungdomarna fick erfarenheter för livet.

Utvärderingen av sommarturnén genomfördes i ett bistert klimat i Århus hösten 2003. Hur kunde tältarbetarna bara hoppa av? Hade belgarna över huvudtaget tänkt när de satte upp gamla oanvändbara tält.

- Hade ni ingen plan B - frågade jag Pierre ansvarig för det belgiska äventyret
- I Belgien har vi aldrig någon plan B, svarade Pierre!!!

Vid mötet i Århus hade den holländska mycket avancerade cirkusskolan, som bar upp de mest avancerade numren bestämt sig för att hoppa av, men ett halvår senare dök de upp i Lillehammer vid ett möte där. Jag misstänker att deras ungdomar hade påverkat ledarna. De ville helt enkelt träffa sina kamrater igen och vara med i slutturnén.

Slutturnén genomfördes i Århus, Malmö och Fredrikstad under fina förhållanden utom i Malmö där orkanvindar förstörde föreställningen.

Det är ett äventyr att genomföra ett sånt här projekt. Det kostar mycket pengar att delta trots stora EU-bidrag.

Men det är spännande och utvecklande inte minst för ungdomarna som kommer att bära med sig äventyret genom hela sitt liv. Och det har fört in massor av nya erfarenheter till Kulturskolan Stockholm.

Hans Skoglund

Hallå ... Per Nilsson,

generaldirektör för statliga Ungdomsstyrelsen sedan en kort tid tillbaka

- Vid luren: Olof Wigren Foto: Inger Carlönberg -

Vem är Per Nilsson?

- Jag är tidigare rektor för Idrottshögskolan i Stockholm och professor i pedagogik. Jag arbetade mellan åren 1985-2002 som forskare och lärare på Lärarhögskolan i Stockholm och är utbildad idrottslärare vid GIH.

Vad gör detta jobb så attraktivt att du hoppade av som rektor på IH efter bara två år?

- Att anta utmaningen att leda Ungdomsstyrelsen i arbetet med att introducera regeringens nya ungdomspolitik är en stor utmaning. Det är oerhört viktigt för framtiden att ta tillvara ungdomar som en resurs. För mig personligen var erbjudandet att bli GD för Ungdomsstyrelsen en chans att verka inom ett annat professionellt område än utbildningssektorn. Och det lockade, trots att jag trivdes mycket bra på Idrottshögskolan i Stockholm.

Du satt tidigare i styrelsen. Vilket intryck hade du då?

- Mitt intryck av US är genomgående gott. Det är en väl fungerande och efterfrågad myndighet med hög kompetens bland personalen.

Berätta om Ungdomsstyrelsen, vad gör den och vad står den för?

- Det är en statlig myndighet som arbetar inom fyra verksamhetsområden. Vi fördelar bidrag och arbetar med metodutveckling inom ungas fritid och föreningsliv samt inom internationellt ungdomsutbyte. Vi stöder också utvecklingen av kommunal ungdomspolitik och följer upp den nationella ungdomspolitik.

Vilka är dina främsta ambitioner?

- De är att förbättra uppväxtvillkoren och levnadsförhållandena för ungdomar, nationellt och internationellt. För myndigheten vill jag vara en klok, omvärldsorienterad och strategisk ledare som värnar om personalens arbetsförhållanden.

Vilka frågor och projekt är mest aktuella just nu och den närmaste tiden?

- Ungdomspropositionen och hur vi strategiskt hanterar den.

Vad hoppas och tror du att den ska ge?

- Jag hoppas att den ska ge oss chansen att förbättra ungdomars villkor och möjligheter inom områden som arbete, bostad, utbildning och folkhälsa.

Från Svenska Spel kommer massor av pengar till barn och unga, via er. Är inte det lite motsägelsefullt att spelpengar ska gå till ungdomsidrott?

- Frågan om spelpengarna är förstas en viktig fråga att diskutera. Vi ser det som positivt att det numer är andelar av Svenska Spels överskott, d v s hela företagets vinst, som fördelas till idrotts- och ungdomsverksamhet. Tidigare var det överskottet av värdeapparaterna som fördelades. Det anser jag är en principiellt viktig skillnad.

Har du några personliga erfarenheter av den kommunala musik- och kulturskolan?

- Min son spelar saxofon och min sambos dotter spelar tvårflöjt inom kulturskolans verksamhet.

Hur vill du beskriva dig själv?

- Glad, engagerad och ambitiös.

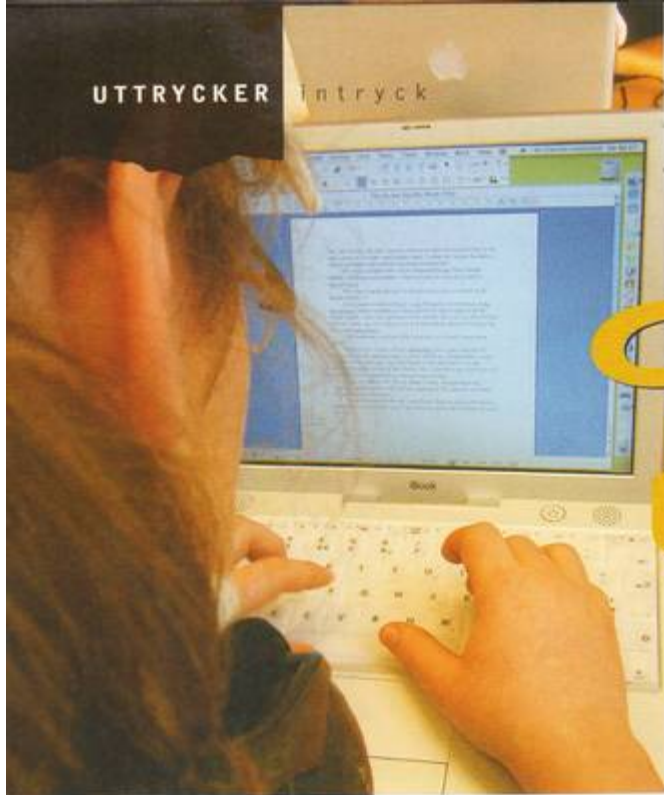
Selma Music

Sveriges förmånligaste uthyrning av blåsinstrument?

Instrument	Hyra/mån från
klarinet	90:-
tvärflöjt	90:-
trumpet	90:-
trombone	90:-
altsax	190:-
tenorsax	190:-

- Vi har ett flertal kvalitetsmärken att välja mellan.
- Obegränsad hyrestid utan köptvång
- Vid köp tillgodoräknas 2/3 av inbetald hyra - Obs! oavsett hyrestidens längd.
- Fri frakt.

Box 159, 751 04 Uppsala, tel/fax 018-24 27 60
e-post: info@selmamusic.com, www.selmamusic.com

Digital Storytelling heter metoden som ursprungligen utvecklades i San Francisco i början av 90-talet som ett sätt att med den då nya tekniken ge alla en möjlighet att förmedla sina berättelser.
Foto: Simon Strömberg.

Den digitala utvecklingen har hittills inte satt några djupare spår på det kulturella området, varken i den obligatoriska skolan eller i kulturskolorna. Oftast är det enskilda eldsjälar som utvecklat egna verksamheter som inte nått en stabil fas.

Arbetet med digital utveckling har inom Kulturskolan Stockholm hittills skett på individuella initiativ – e-learning i slagverk och gitarr, komposition, film mm. Nu är det dags att sammanfatta dessa erfarenheter och utveckla nya i en mer organiserad form för att förstärka arbetet. Den digitala utvecklingen går fort och nu finns teknik och möjligheter till att arbeta på ett enkelt, kul och spännande sätt som inte fanns tillgängligt för några år sedan.

NYA ARBETSFORMER SKAPAS

Tillgången till teknik i hemmen och många ungdomars intresse att använda den medför att det finns en målgrupp. Den digitala tekniken ger möjligheter till en konkret mötesplats för pedagoger inom alla våra discipliner och nya spännande former kan skapas.

En av de metoder som fungerar som inkörsport är Digitalt Berättande. Digital Storytelling som metoden ursprungligen heter utvecklades i San Francisco i början av 90-talet som ett sätt att med den då nya tekniken ge alla en möjlighet att förmedla sina berättelser.

I detta projekt framställer deltagaren

Det är viktigt att samarbeta med andra organisationer och verksamheter och dra nytta av varandras kompetenser, säger Simon Strömberg, producent för det nystartade projektet kring digitala uttrycksformer vid Stockholms Kulturskola.
Foto: Hans Skoglund

Att mötas genom digitala uttryck

– Text: Hans Skoglund –

- Att arbeta med digitala berättelser ger en fantastisk möjlighet att skapa möten mellan de etablerade disciplinerna. Det säger Simon Strömberg, producent för det nystartade området Digitala Uttrycksformer inom Kulturskolan i Stockholm.

en 1-3 minuter lång multimedial berättelse under två dagars workshop. Till innehållet uppmanas deltagaren att berätta om ett känslomässigt och personligt ämne.

I "Digitala berättelser" intar den egna röstens huvudrollen. Berättelsen läses in och gestaltas därefter med fotografier, teckningar, urklippa bilder etcetera, som digitaliseras och bearbetas i en skanner. Musik från cd-skivor, egna texter och rörliga bilder från video används för att stärka berättelsen med information och stämningar.

Materialet importeras och redigeras direkt i en dator med hjälp av ett mycket användarvänligt och pedagogiskt program och det krävs inte att man har tidigare erfarenhet av redigeringsteknik eller filmskapande.

– Det handlar om att utgå från den personliga berättelsen. Att det egna skapandet och glädjen hamnar i fokus och att vi låter tekniken bara bli det verktyg den faktiskt är, säger Simon.

UNDERLAG TILL FLER KURSER

Kulturskolan Stockholm har valt att satsa på olika projekt för att utveckla kursverksamheter inom de digitala uttrycksformerna. Både ämneskurserna och arbetet i den obligatoriska skolan samt fritidsklubbarna omfattas.

Redan i höst erbjuds kurser i, förutom digitalt berättande, digitalt musikskapande, digital film, digitalt foto, animation och 3 D.

Kulturskolan har redan införskaffat utrustning – bland annat en mobil studio med 10 bärbara datorer, 5 videokameror, 3 stillbildskameror, scannern mm.

MOBIL ARBETSPLATS

Genom den digitala studion som inryms i en vagn kan verksamheten i princip bedrivas var som helst – också detta ett nydanande försök. Det digitala berättandet sker helt på ungdomars egna villkor.

De får tillgång till utrustningen där de finns, de får kunskap om hur den kan användas, kunskap om bildberättande och dramaturgi och får därmed möjlighet att uttrycka sina åsikter eller sin konst på ett lättillgängligt demokratiskt sätt.

– Men, för att det inte bara ska bli tillfälliga jippon så är det viktigt att inte uppfinna hjulet igen utan snarare att se till att samarbeta med redan existerande organisationer och verksamheter. Att dra nytta av varandras kompetenser, betonar Simon.

Kulturskolan Stockholm har därför redan inlett samarbeten med skilda aktörer såsom UR, Filminstitutet, Lärarhögskolan i Stockholm, Film Stockholm och flera andra organisationer genom nationella och internationella nätverk. Genom att utbytet kan ske digitalt kan nya kommunikationsvägar för konst utvecklas inom existerande nätverk.

För mer information kontakta Simon Strömberg på simon.stromberg@kultur.stockholm.se

Bagatell 1

10 000 kr

En vagn kommer lastad...

Med 20 "Teleskop-notställ" för endast 10 000 kr ex. moms. Förmodligen marknadens mest praktiska och prisvärda vagn och notställ. Läs mer Bagatell 2

Bagatell musikprodukter

www.bagatell.se

mail@bagatell.se

Tel: 013-527 50, – fax: 013-527 52

- Text: Stefan Franzén -

Artist- och musikerhälsan är en privat klinik i Malmö där personal arbetar med att hjälpa artister och musiker att få bukt med olika problem. Det kan vara tinnitus, röstproblem, depression eller stelhet i nacke och axlar.

- Vi arbetar med att stärka det musikergonomiska tänkandet, säger läkaren Karin Engqvist.

Till hälsa för artisten

I Malmö ligger Artist- och musikerhälsan. Personalen består av åtta personer som arbetar deltid med att hjälpa artister och musiker att få bukt med problem. Till hands finns bland annat logoped, audionom, sjukgymnast, två läkare, psykolog, danspedagog och Alexanderpedagog.

- De senaste två åren har vår verksamhet blivit allt mer använd. Att det även förekommer ohälsa bland musiker och artister har blivit mer uppmärksammat. Förr var det lite som att den som utövade något konstnärligt gjorde det som ett härligt fritidsintresse och kunde då naturligtvis inte drabbas av exempelvis stress, säger läkaren Karin Engqvist som också arbetar på studenthälsan vid Lunds universitet.

JÄMFÖRANDE STUDIER

Karin är också amatörcellist och fick ofta frågor om olika problem från musikerkollegor varför hon började intressera sig. Nu har hon arbetat med artist- och musikerhälsa i sju år. Sitt intresse och sin erfarenhet vill hon dela med sig, därför började hon 1997 med två parallella studier, den ena tar upp hur professionella artister och skådespelare mår psykiskt och fysiskt. Den andra studien jämför fysiska och psykiska besvär mellan musikergo-kolestudenter och läkarstudenter.

- Första studien har publicerats i den amerikanska tidningen Medical problems of performing artists. Den andra studien publiceras inom kort, berättar Karin. Studien har gjorts från den yrkesmedicinska kliniken i Lund och genomförts på musikergo-kolestan i Malmö. Det hon vill ha fram med studien är att öka det musikergonomiska tänkandet och i det inkludera såväl de fysiska som psykiska förutsättningarna. Från studien kan nämnas att läkarstudenterna har sitt smärtfokus i nacken medan musikstudenterna har flera fokus med mest ont i

nacke, axlar, brösttrygg och i läppar/munhåla. I studien frågades också om smärtorna påverkade studierna. Läkarstudenterna blev påverkade av sina smärtor i nacken. Bland musikergo-kolestudenterna blev alla de som hade ont någonstans, påverkade i lika hög grad i sin utbildning.

Karin Engqvist, cellist och läkare som jobbar med musikers hälsa.

- En tolkning av dessa skillnader kan vara att de smärtlokaler som är mest drabbade för respektive grupp har betydelse i deras dagliga studiefunktion, nacken för läkarstudenterna (att sitta och läsa) och för musikstudenterna var det mest skuldror och sedan kom nacke, munhåla och läppar, kroppsdelar, som har central betydelse i utövandet. Alla musikstudenter var drabbade även sångare och pianister, förklarar Karin Engqvist.

OFTARE ÄNGEST BLAND MUSIKER

Av studien kan också utläsas att studenterna på musikergo-kolestan oftare drabbas av ångestproblem än läkarstudenterna.

Musikstudenterna redovisar att det redan i tonåren är dubbelt så många som drabbas av ångest jämfört med läkarstudenterna. Rampfeber ger också en del musikstudenter problem.

- Cirka femtio procent, både studenter och professionella besväras av rampfeberns olika symtom vid framförande, kommenterar Karin.

- Det blir ett allt tuffare klimat även för musiker och artister i det professionella läget. Tidigare har man inte reflekterat över att människor med konstnärliga yrken också kan drabbas av stress, ångest och smärtor. Men vi behövs eftersom vi kan erbjuda något mer än den traditionella sjukvården. Hos oss låter vi de enskilda fallen få ta den tid, som de behöver.

Artist- och musikerhälsan drivs privat men backas upp ekonomiskt av bland andra Helsingborgs och Malmö symfoniorkester, som köper företagshälsövård av teamet.

Redan i tonåren drabbas musikstudenter av ångest

Bagatell 4

ORKESTER/
KÖRSTOL
595:- (exkl moms)

Prova Bagatells sittriktiga orkester/körstol "Sitttra" finns med 3 olika fasta lutningar från 595 kr och två varianter med steglös inställning av bak- och framben från 695 kr. Stapelbar, stoppad och klädd, hårdtestad med toppbetyg.

Bagatell musikprodukter

www.bagatell.se

mail@bagatell.se

Tel: 013-527 50, - fax: 013-527 52

Efter att SMoK och danska DAMU-SA arrangerade den 8:e Europeiska musikfestivalen i Malmö, är föreningen i ett allvarligt ekonomiskt läge. Behövs SMoK?

Ulf Johansson,
Bitr. kulturskolechef
Tyresö Kulturskola

Ja! SMoK behövs! Vi, musik- och kulturskolor i Sverige, behöver ett gemensamt kommunikationsorgan som når ut och in bland beslutsfattare på riksplaneln. Eftersom vi inte hör till något särskilt departement och det inte finns en glasklar bild över vad en musik- kulturskola är idag, (Kultur? Utbildning? Fritidsverksamhet?) så behövs SMoK.

SMoK kan liknas vid ett förstoringsglas. Genom "förstoringsglas" kan omvärlden se våra verksamheter tydligare, förstå mer av våra kvaliteter, vidd och bredd. Omvänt kan SMoK agera "bränningsglas". Då fokuseras det vi vill, det vi kan och står för utåt och erts in. Om inte SMoK finns blir det upp till var och en att knyta kontakter och överleva. Processen som är på gång i Västernorrland där man talar om HUR SMoK ska utvecklas vidare, tycker jag är ett föredömligt initiativ. Jag tror samma process skyndsamt behöver startas i alla län och prioriteras, för vår egen framtids skull. Festivalen i Malmö då? Man måste våga! Man måste fortsätta våga! Ta vara på erfarenheterna och försöka igen!

Andrine Bendixen
Mangs
Musikskolechef Mölndal
Musikskola

Absolut! SMoK är Musik och Kulturskolornas plattform, det nätverk och den övergripande organisation som tar tillvara våra frågor och som förenar oss alla. Tillsammans kan vi få gehör och bli starka. Att lägga ner SMoK är för mig en orimlig tanke. Lika orimlig som att lägga ner en Musik/Kulturskola.

Mikael Engelbretsson,
Musikledare,
Årjäng Musikskola

SMoK behövs absolut! Det är en viktig organisation för kontakten upp till våra beslutsfattare. Det är även viktigt att ha en organisation som kan ge en samlad bild över hur verksamheten inom musik- och kulturskolorna ser ut runt om i landet. SMoK är bra på att synliggöra den kommunala musikskolan och tala om varför det är så viktigt att den finns.

Vill du annonsera?
Slå en signal till Jan Dylicki,
0660-26 61 05
så får du veta mer

Reklam på sargen i Falun

Att låta sponsorer få plats på sargen är inte ovanligt i hockeysammanhang men nu ska även fiolsargen pryda reklambudskapen. Det är Falu spelmannslag som ska upplåta sina fioler och Falu rödfärg kommer, så att säga, "stå för fiolerna".

– Det var någon som kommenterade en svartmålad fiol som en spelman här har, med att den var så vacker att man skulle kunna ha reklam på den. Heureka, jag ringde genast till Falu rödfärg som nappade direkt. Egentligen orde vi ja Melkers också, de med falukorven, säger Thomas Fahlander i Falu spelmannslag. (SvD)

Sjung dig gladare

Det är Umeå universitet och Lars Olov Bygren, professor emeritus i socialmedicin som forskar vidare om sambandet mellan kultur och hälsa. Nu finns nya rön som stöder sambandet mellan kultur och en bättre hälsa. Rapporten visar på att kulturupplevelser förbättrar den fysiska hälsan, ökar välbefinnandet och medför betydligt högre vitalitet, större ork och bättre social funktion. Man kan också förvänta sig att immunsystemet, som har inverkan på infektioner och tumörer, påverkas positivt. Även arbetsglädjen ökar av att delta i kulturaktiviteter och speciellt de som sjöng i kör gick med större glädje till arbetet och upplevde att de fick använda sin kompetens bättre. (sktf.se)

Avslut för Kulturnät Sverige

Vid årsskiftet läggs www.kulturnat.nu ner och nu funderar man på Kulturrådet över fortsättningen. – Det här är en investering staten gjort en gång. Nu ska vi se om vi kan ta hand om tjänsterna på annat vis och vad nedläggningen får för konsekvenser, säger Per Svensson, presschef på Kulturrådet. På kulturnätet finns det just nu 7 693 länkar till Svensk kultur. Sajten lockar årligen en halv miljon besökare och innehåller förutom alla länkar också en nyhetsida, ett magasin, anslagstavla och evenemangskalender. (DN)

Världens minsta gitarrsträng

Tiotusen gånger tunnare än ett hårstrå är den nya strängens som konstruerats vid Cornelluniversitetet i New York. Den spelar mer än tusen gånger ljusare toner än vad det mänskliga örat kan uppfatta. Strängen är ett nanorör, en kolmolekyl formad som ett rör som bara är några nanometer (miljondels millimeter) i diameter men kan ändå stämmas genom varierad spänning. Nu är inte tanken att strängen ska sitta på något nykonstruerat miniatyrinstrument utan det främsta syftet är att användas i radiomottagare och mobiltelefoner. (DN)

Luftgitarrs-VM i skandaltävling

Nu avgår hon, chefen för VM i luftgitarr Marika Lamberg, efter en miss i senaste tävlingen i finländska Uleåborg. Arrangörsmissem ledde till att det blev delat VM-guld, MIRI "Sonyk-Rok" Park från USA utropades först som segrare men en kontrollräkning visade att nyzeeländaren Tarquin fått fler röster. Juryn beslutade efter ett extra sammanträde att utse båda till segrare. "Detta borde inte kunna inträffa på VM-nivå", menar producenten Marika Lamberg och lämnar nu arrangemanget. (DN)

Sensation på SVT

En timmes rockhistoria med en av våra större gitarrlegender har hittats i gömmorna bland arkiven på SVT. Det är en konsert med Jimi Hendrix som spelades in 1969 på Konserthuset i Stockholm. Bandet skulle egentligen ha kasserats men en sändningstekniker bad att få behålla det och någon gång under åttiotalet hamnade det i en back i

ett källarförråd tillsammans med "Tom och Jerry". Dyrgräpen är på 56 minuter och i svartvitt. – Det här är vår "Mona Lisa", det blir säkert ett material de kommer att slita i från USA, säger Björn Karlin, sändningsingenjör på SVT. (DN)

1400 cd ryms på ny skiva

Om några år förväntas vi lagra musik, filmer och tv-program på mods-skivor. Brittiska forskare har tagit fram en ny teknik för optisk lagring där varje skiva rymmer 1 000 gigabyte, alltså cirka 1 400 vanliga cd. Mods står för multiplexed optical data storage och bygger, precis som en cd, på att det finns gropar i en yta men här har skivan också flera lager. (DN)

Kungliga Operan anar konkurs

Operans ledning har anmodats av styrelsen att ta fram en kontrollbalansräkning. En kontrollbalansräkning är ett första steg mot en konkurs och tas fram när aktiebolaget förbrukat mer än hälften av aktiekapitalet. Det är hotet om krav på höjda avgifter för pensioner (ännu finns inget regeringsbeslut) som framkallat läget. (DN)

Uppgörelse klar om filmpolitiken

Den filmpolitiska arbetsgrupp som tillsattes av Kulturdepartementet i juni 2004 har nu enats om en avsiktsförklaring om den filmpolitik som ska gälla från 2006. – Det är ett stort och viktigt steg som nu tas, säger kulturminister Pär Nuder. Det finns nu en samsyn om att ett avtal mellan staten och film- och TV-branscherna är modellen även för den framtida filmpolitiken. Parterna är överens om att ett nytt filmavtal skall begränsas till produktionsstöd till svensk film och vissa stöd till distribution och visning av film i hela landet. Ansvaret för andra filmpolitiska stöd ska övertas av staten och regleras utanför avtalets ram. Målet med ett nytt filmavtal ska bl.a. vara att stödja och stimulera förnyelse och utveckling av svensk filmproduktion, distribution och visning av film i hela landet, att verka för att svensk filmproduktion ska utgöra en dynamisk tillväxtbransch och att antalet biobesök ska öka. Parterna är även överens om att ett nytt filmavtal ska genomsyras av ett tydligt genusperspektiv som kommer till uttryck både i riktlinjerna för fördelningen av de olika stöden och i övergripande målformuleringar. Avsikten är att ett nytt filmavtal ska undertecknas under våren 2005 och börja gälla från 2006, säger statssekreterare Gunilla Thorgren.

Stockholms undre värld visas upp i Tokyo

Utställningen Swedish Style in Tokyo 2004 visar svensk, modern design, konst och arkitektur. Den har nu öppnat för femte året i rad. Årets tema handlar om konsten att kommunicera: "Express Sweden, the Art of Communication." Årets utställning omfattar arkitektur och offentlig konst från Stockholms "undre värld" - tunnelbanan. Arbetet med att omforma den svenska ambassadens entré- och utställningshall till att likna en tunnelbanestation har just avslutats. Svenska deltagare är bland annat designstrategen Stefan Ytterborn, arkitekttrion Claesson Koivisto Rune, konstnärerna Timo Söllin och Erik Sandelin. Walter Hirsch och Jan Dahlqvist deltar med fotoutställningar, och Nordic Lounge, MMM och Sweet Jazz Trio med musik.

Ny chef för Norsk Kulturskoleråd

Harry Rishaug är namnet på den nya ledaren för Norsk Kulturskoleråd. Rishaug tar över efter Wilhelm Dahl som går kommer att axla den nyinrättade posten som utvecklingschef i Norsk Kulturskoleråd. Rishaug är en erfaren ledare inom branschen och bland mycket kan nämnas att han varit styrelseordförande i Norsk Musikskoleråd, Norsk Jazzförbund, Musikfestdagarna i Trondheim och TrondheimSolisterna. Han har också varit ledare för Musikonservatoriernas rektorskollegium, medlem av Statens musikråd, för styrelsen för Ringve Museum och Trondheims Symfoniorkester, med mera. Rishaug är också känd som författare av läroböcker, en populär föreläsare förutom att han lär vara en uppskattad musiker. SmoK önskar Harry Rishaug lycka till!

Porträttet

Cirkusdirektör som skapade Cirkör

- Tilde Bjölfors, en inspirerande förebild för många ledare

- Av Olof Wigren -

Att omställningen skulle bli stor, det visste hon. På många sätt större än den blivit.

Men ändå. Sju veckor som mamma till lille Laban har vänt upp och ned på Tilde Bjölfors tillvaro fullständigt.

Cirkusdirektören, som varit van vid att hålla ett högt och framför allt alldeles eget tempo, tvingas numera planera varje dag, varje timme noga. För att hinna med en bråkdel av det hon gjorde innan Laban föddes.

- Någon annan har tagit kommandot över mitt liv. Det är häftigt!

Tilde Bjölfors är Cirkus Cirkörs grundare och konstnärlige ledare. En i många stycken fascinerande kvinna. Ytterst drivande, kreativ, målmedveten och mån om individens egen kraft och frihet. - Passionerad, tillägger hon själv. Och engagerad. Mina främsta drivkrafter är nog att växa och få andra i min omgivning att växa. Att utmana och lyckas. Det ger energi. Den 17 september hade Cirkus Cirkör premiär för sin senaste föreställning, "99 % Unknown", i Düsseldorf i Tyskland. Nyblivna mamman Tilde, som står för regin, var länge osäker på om hon skulle tillåta sig själv att uppleva den. - Jag ville inte framstå som en dålig mamma. Men när jag insåg att jag förmodligen bara skulle ligga hemma och gråta om jag inte fick vara med, bestämde jag mig för att åka och ta Laban med mig. Och det gick så bra! Han trivdes och såg ut att verkligen njuta av att vara

med på resan, berättar hon entusiastiskt. Föreställningen drar vidare via Budapest till Frankrike och när Sverige och Dansens Hus' stora scen i Stockholm den 26 november. Till dess blir det ett antal blöjbyten på hemmaplan och andra småbarnsbestyrt för Tilde Bjölfors.

- Jag jobbar lite grann, men mest går jag upp i den nya rollen som mamma. Även i den sprudlar hon av idéer. - En av mina bästa egenskaper är att jag kan omsätta snack i handling. Göra verklighet av drömmar. Ett av knepet är att jag sätter press på mig själv. Jag brukar säga, "dröm högt tillsammans med andra". Då är det lättare att åstadkomma något.

Som till exempel den gymnasieutbildning hon startade tillsammans med några kompisar när hon bara var 16 år. Eller skapandet av Cirkus Cirkör 1995. Eller utvecklandet av nycirkushögskoleutbildningen i Alby, som bara har motsvarigheter i Kanada och i Frankrike. Det sistnämnda får totalt 12 miljoner kr i stöd för de kommande två åren och kommer att kunna erbjuda 24 studenter i genomsnitt, högskoleutbildning i nycirkus. Basen finns i Cirkus Cirkörs nordiska nycirkuscentrum som sedan tidigare har ett cirkusgymnasium, en treårig eftergymnasial nycirkusutbildning och ungdomsverksamhet.

- Jag är en sän som om jag upplever någonting som jag tycker är fantastiskt, vill att andra ska göra detsamma. Så har det varit hela tiden i utvecklandet av Cirkus Cirkör. Det har skett successivt men samtidigt varit som ett tåg som rusat framåt. Det började i min källarlokal och i dag är det stort. Det har skett en explosion varje år, när man ser tillbaka. Tilde Bjölfors ledarstil har hyllats mångfaldigt och tjänar som förebild för många. Hon kallar själv Cirkus Cirkör för en engagemangsdemokrati. Där engagemang med automatik ger rätten att vara delaktig i beslut. Och tvärtom. I

hennes tankar skrämmer inte misslyckanden. De är vägvisare. Ingenting annat. Det hon byggt upp och hennes ledarskapsfilosofi gör henne oerhört intressant för andra. Inte minst det privata näringslivet. Således är Tilde Bjölfors en eftertraktad föreläsare.

- Att stå inför en grupp och berätta om sig själv och det vi gör kräver att jag måste formulera mig väl. Det ger en skarpare insikt för mig själv också. Framför allt ger det mig mycket internt att prata externt, om man kan uttrycka det så. Tilde har ofta trampat upp egna stigar för att nå sina mål. Nyfikenhet och mod, parat med handlingskraft, kan bära långt. Det är hon ett levande bevis för.

- Våga göra saker! Ta inte alltid reda på hur, eller tro att du måste lära dig en massa. Sätt igång och gör! Låt görandet bli din utbildning. Och lär av det du gör. Så har den karismatiska cirkusdirektören i Alby alltid gjort.

FOTNOT: Cirkus Cirkör startade i liten skala men omsätter i dag över 20 miljoner kronor per år, har 50 heltidsanställda människor och över 150 projektanställda.

”

Våga göra saker! Sätt igång och gör!

Tilde Bjölfors, cirkusdirektör och grundare av Cirkus Cirkör. En färgstark och fascinerande personlighet.

Namn: Tilde Bjölfors.

Ålder: 33 år.

Bor: Alby.

Familj: Fefe och sonen Laban.

Aktuell: Som regissör till Cirkus Cirkörs nya föreställning som spelas ute i Europa och kommer till Sverige och Stockholm i slutet av november.

Tjänar: Mammapeng.

Kör: En röd bil. Vet inte märket.

Ser: Som hemmamamma blir det jättemånga dansfilmer.

Läser: Tio böcker samtidigt. Ständigt. Allt ifrån romaner till biografier och faktaböcker.

Lyssnar: Jättemycket. På Labans favoritmusik, som just nu är Titiyo. Han blir glad av att höra henne.

Skrattar: Framför allt åt mitt barn och mina artister.

Gråter: Åt allt nuförtiden. Både sorgligt och roligt.

Älskar: Min son och min cirkus.

Ogillar: Såna som skrämmer andra till lidande med sin ledarstil.

